

༡༡། རྟོག་གཅོད་ཀྱི་འགྲོལ་པ་ཐར་པར་བཤོད་པའི་ལམ་བཟང་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བཞུགས་སོ། །

@1A ༡༡། ཨྫ རྟོག་མཉམ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡ། རབ་ཡངས་སྒྲིབ་བྲལ་ཆོས་སྒྲུའི་མཁའ་ལ་འཕགས། རྟོང་ཉིད་ཟབ་མའི་འབྲུག་སྒྲུའི་དཔལ་གྱིས་མཛེས། རྟུལ་བྱའི་ཞིང་སར་དོན་གཉིས་ཆར་གྱི་
རྒྱན། རའབེབ་

མཛེད་བྱབ་དབང་རྒྱ་འཛིན་དབང་པོར་འདུད། རབ་རྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དབྱ་བཅོམ་རྣམ་རྟེན་གྱིས། ཟབ་དོན་འདྲི་ཞིང་ལན་ཀྱན་ལྟོན་ལ་མཁའ། རྟོན་མོངས་མེད་པའི་མཆོག་རྩ་ལུང་བསྟན་
པ། རའཕགས་པ་རབ་

འབྱོར་ཞབས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། ཟབ་དོན་འགྲོལ་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ། རྒྱ་སྒྲུབ་འཕགས་པ་ལྟ་དང་རྒྱ་བ་གྲགས། རྫོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྐུ་སོགས། རའཤེས་
གཉིན་རིམ་པར་བྱོན་

ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཨྫ རའདིར་དོར་གཅོད་རྩ་གྲགས་པ་ཤེར་སྤྱིན་སུམ་བརྒྱ་པའི་འགྲོལ་པ་ཇི་ལྟར་འཆམ་པ་ཞིག་དད་པས་བཤའ་པར་བྱ་སྟེ། རའཁྱུང་འདིས་ནི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་གཙོ་

བོར་མཇད་ཅིང་སྒྲོས་ཏེ་གསུངས་

པ་མང་བ་དང་། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲེལ་གཅིག་ལས་བོད་འབྲེལ་མི་སྣང་བས་ཇི་བཞིན་འཆད་དཀའ་བར་སྣང་ནའང་རང་སྒྲོས་ཇི་ལྟར་རྣམས་པ་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། འདི་ལ་གསུམ། སྔོན་
འགོ་ །དངོས་གཞི། མཚུག་གི་

རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་བསྐྱར་ཞིང་དོན་བཤད་པ། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ །སྐྱེང་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་རྩྱ་བཙུ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན། ལྷ་རྩྱ་
ནི་འཕགས་པ།

@2A ༄། །བཙུ་ནི་དོ་ཇེ། རྩོད་ཀ་ནི་གཅོད་པ། དུ་རྩོད་ནི་ཤེས་རབ། དུ་ར་ནི་ཕ་རོལ་དུ། ཡི་ཏ་ནི་ཕྱིན་པ། ལྷ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། མ་དུ་ནི་ཆེན་པོ། །ཡ་ན་ནི་ཐེག་པ། ལྷ་ཏ་ནི་མདོ་ཞེས་པར་
འགྱུར་རོ། །འདིར་དུ་ར་མི་ཏ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། དུ་ར་

དང་ཡི་ཏ་འི་བར་དུ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཡམ་བྱིན་ནས་ཡི་བྱས་ཏེ་མ་ཡི་ལ་བྱིན་ནས་མཚམས་སྦྱར་བས་མི་ཏར་སོང་བའོ། །འདིའི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལག་གི་དོ་ཇེ་དེ་ཕྱིའི་

དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེའི་རི་

བྲག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཐལ་བར་བྱེད་ནས་བཟུང་། གཞུང་འདིའི་བཞེད་བྱ་དོན་གྱི་ཤེལ་ཤེད་ཕྱིན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་། དེས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྩ་དུ་ནས་

གཙོད་པའི་དོན་ནོ། གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་གི་དོན་ནི་སྤྲོ་ལོ། །གསུམ་པ་གླིང་བཞིའི། གཞུང་འདི་སྤྲད་ཅེས་སྤྲད་པ་པོ་བདག་གིས་ཐོས་པ་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་ན། །བཙམ་ལྟན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་

སྤྱིན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ན། དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་སྟེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་མཉན་ཡོད་སོགས་གྲོང་བྱེར་ཆེན་པོ་དུག

ཡོད་པ་ལས། མཉན་ཡོད་འདི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་མངའ་འོག་ཏུ་གཏོགས་ཤིང་། དེར་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱིད་མའི་ཆལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་གཞི་བཟང་བ་ཡོད་དོ། བཙམ་

ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་ཆ་ཤས་སོང་བའི་

@2B སྐབས་ཞིག་ན་བྱིས་བདག་མགོན་མིང་ཟས་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་བཅས་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཟང་བ་ཞིག་འདེབས་པར་འདོད་
ནས། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ལ་ཚལ་དེ་གང་བའི་གསེར་སྤང་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་བྱིན་ནས་

རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དེ་ཉོས་སོ། །རྒྱལ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོོ་ཁང་སྟོགས་ནས་ས་དུམ་བུ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕུལ་ཏེ། ཚལ་དེར་མགོན་མིང་ཟས་སྤྱིན་གྱིས་ཤྱ་རིའི་བུ་ལ་བཏེན་ནས་ལྷ་མིའི་
བཟོ་འོས་ཀྱན་དགའ་ར་བ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་

ཟིན་པ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་མ་བྱིན་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མིང་ཡང་དེ་བསྟུན་གྱིས་བཏགས་སོ། །མགོན་མིང་ཟས་སྤྱིན་འདིས་རྒྱ་ནང་དང་ས་འོག་ན་ཡོད་
པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏོར་རྣམས་མཐོང་ཞིང་རང་དགར་སྒྲངས་ནས་ལོངས་

སྟོན་ཅུས་པ་སྟོན་པའི་སྤྱིན་བདག་གི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཆོས་གོས་རྣམ་

གསུམ་སྐྱེལ་གསེལ་ཞིང་ལྷུང་བཟེད་བསྐྱམས་ནས་མཉན་ཡོད་གྱི་

གྲོང་བྱིར་ཆེན་པོར་བསོད་སྟོམས་གྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཆེད་དུ་གཤེགས་སོ། །བསོད་སྟོམས་སྒྲངས་ཏེ་མཇུག་ཏུ་སྒྲར་བྱོན་ནས་ཞལ་ཟས་གསེལ་བའི་བྱ་བ་མཛད་དོ། །ཟས་ཕྱི་མ་ཕྱི་ངོའི་བསོད་སྟོམས་བ་
བ་སྒྲངས་ནས། ལྷུང་བཟེད་སོགས་བཞག་ནས་ཞབས་བརྒྱས་ཤིང་

བསིལ་ཏེ། གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་དགྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ནས་སྐྱུ་བྱང་པོར་སྤང་སྟེ། གཞུང་འདི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་མཁྱེན་པའི་བླན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་བཞུགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་
འདས་བསོད་སྟོམས་ལ་འབྱོན་པ་ནི། རང་ཉིད་བསོད་སྟོམས་

@3A ༄། །གྱི་ཟས་བཟད་གོས་པའི་ཆེད་མིན་གྱི། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་འོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་བཀྱས་སྟོམ་འབྱུང་མི་སྲིད་པར་གསེར་འོད་
ལས་བཤད་ཅིང་། གསེལ་དགོས་ནའང་རང་ཉིད་ནམ་མཁའ་

མཛོད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་ཡོ་བྱད་གྱིས་ཐོངས་པ་མི་སྲིད་ལ། ས་རྩོ་སོགས་གསེར་དངུལ་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱར་རྩུས་ཤིང་། དེ་དག་དང་ཟས་དམན་པ་དག་ཀྱང་རོ་བརྒྱ་ལྡན་པའི་ཟས་

སུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཟས་ངན་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་།

སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞལ་དུ་བཞེས་པ་ན་རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་ཟས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཚོག་སྒྲིང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །སྟོན་སྟོན་པས་རྒྱ་བ་

གསུམ་དུ་ཏྲ་ཆས་གྱི་ནས་གསོལ་དགོས་པའི་རྩལ་བསྟན་པའི་ཚོ། ཀུན་དགའ་བོའི་བསམ་པ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་། ད་ལྟ་ཏྲ་ཚོས་གསོལ་བའི་དུས་འབྱུང་དོ་སྒྲིམ་དུ་ཡིད་སྐྱོ་
བའི་ཚོ། སྟོན་པས་ཞལ་ནས་ནས་གྱི་འབྱུ་

གཅིག་བྱུང་སྟེ་འདི་མོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ནས་བྱིན་པས་ཀུན་དགའ་བོས་ཐོས་པ་ན་ཚིམ་སྟེ། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ཟས་བཟད་དགོས་པའི་འདུ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས་རོ་མཚར་དུ་གྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །གསེར་འོད་ལས་སྟོན་པས་བསོད་སྟོམས་ལེན་པར་

མཇེད་ཅིང་གསོལ་བ་ལྟར་སྒྲིང་ཡང་དོན་ལ་གསོལ་བ་མེད་ཅིང་། བཤང་གཅི་ཡང་ལེན་པར་བཤད་ལ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཡིད་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ནི་

གསེར་གྱི་གར་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐུ་ལ་ཁོང་སྟོང་དང་ཕོ་པ་ཁོར་ཀ་རྒྱུ་མ་

@3B སོགས་ཀྱང་མེད་པར་བཤད་དེ་དོན་ལ་གནས་སོ། །དེ་ནས་དག་སྟོང་མང་ཕོ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་ལྷ་གས་པ་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །དར་མ་ཟད། དེའི་ཆོ་གནས་བརྟན་རབ་

འབྱོར་ཡང་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་ནས་འདུག་གོ ༥ །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་ཞུས་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་རྣམས་རིམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རང་གི་འདུག་པའི་སྟན་

ལས་ལངས་ཏེ། སྒྲ་གོས་ཏེ་སྟོད་གོས་ཕྲག་པ་གཡོན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས། ཀླང་པ་གཡོན་པའི་མཐེལ་དང་། གཡས་པའི་ཕྱས་མའི་ལྷ་ངས་ལ་བཙུགས་ཏེ་བཙམ་ལྡན་འདས་
ཕྱོགས་གཡ་བ་དེར་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུང་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་

ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་ཆོ་གསྐྱབས་ཏེ་བརྗོད་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་སྟོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འདི་ཕྱི་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་

དམ་པ་མཆོག་ཇི་སྟེད་པ་ཅིག་མཛད་ནས་ཕན་གདགས་པ་དང་།

ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གནས་དང་ཆོས་དང་བཀའ་གདགས་པའི་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པ་ཇི་སྟེད་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་པར་མཛད་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་
ངོ་མཚར་ཆེ་སོགས་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་དག་བའི་

བཤེས་གཉིན་ལ་གཏད་པ་དང་། ཆོས་ནི་དེས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། བཀའ་བཏགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གཏད་པ་སྟེ་
སྟོབ་དཔོན་ཀླུ་མ་གྱི་འདོད་པའོ། །ཁྱེས་རྩལ་དངོས་ནི་

@4A ༄། །བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱེས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བགྱི་
ཞེས་དོན་ཆན་གསུམ་ཁྱེས་སོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་

བཙམ་ལྡན་འདས་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁྱེས་པ་ལ་བྱུགས་དབྱེས་ནས་ལེགས་སོ་དང་དེ་ཡིན་པའི་བདེན་ཁ་གནས་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕན་

གདགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ལེགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བརྟེན་པར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་དང་། གོང་དུ་ཞུས་པའི་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་སྟོང་ལ་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས། ལན་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་

བཞིན་ནོ་ཞེས་གསོལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟར་མཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩལ་བབྱང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་

འངམ་དཔལ་གྱི་སྒྲུལ་པར་སྒྲུང་ལ། སྟོན་པས་ཡུམ་གསུངས་པའི་ཆོ་རབ་འབྱོར་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཐོག་མར་འཆད་པ་པོར་བསྒྲོས་ཏེ་དགོངས་གཞི་ཆེའོ། །གཞུང་གི་བསྟུས་དོན་ལ་སྟོབ་དཔོན་
ཀླ་མ་གྲི་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བ་ཤོལ་དུ་ཕྱིན་

པ་ལ་སྟོར་བ་དང་། གཟུགས་སྐྱོབ་པར་འདུན་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཙལ་བའི་བར་བཅོམ་བརྒྱད་བཤད་ཅིང་། དེའི་དང་པོ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཡོངས་སྟོང་གྱི་ས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་ནི་

ལྷག་བསམ་དག་པའི་ས་དང་། བཙུ་བརྒྱད་པ་ནི་

@4B སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་སྤྱར་ནས་འཆད་དོ། །འདིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པར་འདོད་པས་དང་པོ་བྱང་རྩ་བ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་རྩ་བ་སེམས་དཔའི་ཐོག་
པ་ལ་ཞུགས་པས་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འདི་སྦྱུ་བ་ཏུ་སེམས་པར་

བྱ་སྟེ། བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་ཁྱི་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་བསྐྱུ་བས་བསྐྱུས་པ་ན། སྒོ་ང་
ལས་སྐྱེས་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་མངལ་དང་། རྫོད་གཤེར་

དང་། རྩུ་ཏེ་སྐྱེས་པ་བཞི་དང་། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་
དང་སྲིད་ཅིང་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་

ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྲིད་ཅིང་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུ་ཤེས་རགས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱ་བ་མེད་པ་འང་

མ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཅི་ཅམ་

དུ་སེམས་ཅན་ཞེས་མིང་གིས་གདགས་པས་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་གཉིས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་སྟེ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

དོན་བསྟན་ན་སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོང་བོ་ཉིད་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་གསུམ་པོ་ཅི་
རིགས་ལས་སྐྱོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཕྱ་ངན་ལས་

@5A ཨོཾ། །མཐར་ཐུག་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་སེམས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒར་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་བསྐྱེད་པ་དེ་གསལ་བཏབ་སྟེ་གོ་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་
སྐྱོང་སྐྱེས་ནི། མི་དང་སྦྲ་དང་བྱ་སོགས་ལ་ཡོད་ཅིང་།

མངལ་སྐྱེས་ནི་མི་དང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་འང་ཡོད་དོ། །དྲོད་སྐྱེས་ལ་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ལོ་ཉོག་སོགས་མང་ཡང་མིས་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་བོ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་དང་དབྱར་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་འབྲུ་སྟོན་

ཕལ་ཆེར་རོ། །བརྒྱུས་སྐྱེས་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་དང་ལྷ་

དང་དམུལ་བ་པ་རྣམས་དང་བར་དོ་བ་དང་ལྷ་མིན་དུད་འགོ་ལ་འང་ཡོད་དོ། །མི་ལ་སྒོ་ང་སྐྱེས་ནི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་དག་བསྟེན་མ་ས་ག་ལས་སྒོ་ང་མང་པོ་དང་དེ་ལས་བྱ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་
བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གོང་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་

ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོན་སེམས་དང་འབྲུག་སེམས་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོར་ཆོགས་སྒྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་པར་སེམས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གཞན་
སངས་རྒྱས་ལ་འགོད་འདོད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ།

རང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་
དོན་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཞན་སྤང་འདས་ལ་འགོད་འདོད་དང་།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅེས་རང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཞིག་དགོས་ཞེས་བཤད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདག་མིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུས་ཟིན་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་

ཚད་མེད་པ་ཞིག་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་ཡོངས་སུ་

@5B འགོད་པར་འདོད་ཅིང་། བཀོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འདིར་མྱ་
ངན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནི་ལས་ཉོན་གཉིས་དང་སྤྱག་བསྡུལ་ཏེ་དེ་ལས་བཞེས་

པ་ནི་ལས་ཉོན་དང་སྤྱག་བསྡུལ་ལས་ཐར་པ་འམ་འདས་པའི་མྱང་འདས་སོ། །དེས་ན་བཞེས་ཞེས་པ་ནི་མྱང་འདས་དང་དེ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞུང་འདིས་སོ་སྐྱེ་ལ་དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་མཐུན་པ་ཞིག་བསྟན་ཅིང་། དོན་དམ་སེམས་

བསྐྱེད་དངོས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་ལ་གྲི་ལས། སྐབས་འདིར་ལྟ་བུའི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདིའི་གཞུང་འོག་མ་རྣམས་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བ་དང་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ཞེས་པ་ལ་དགོས་པའི་

དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་གཤམ་ཆེ་ཡང་། འདིར་མང་དུ་འགྱུར་དོགས་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་མཚོན་ཅམ་བཟོད་ན། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་གི། །དོན་དམ་

དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་བཏགས་

དོན་མི་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་ན་འགོག་སྒྲ་བས་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་བཟོད་ན། དགག་བྱ་ལ་སྒྲིབ་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་འདིར་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་

བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་དག་རྗེས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་

@6A ༄། །པ་ཙམ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དཔེ་ནི། ཐག་པ་བྲ་བོ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ན་
གནས་པའི་ཆོ་ཁ་ཅིག་ལ་འདི་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་ངོ། །

དེའི་ཆོ་ཐག་པ་དེའི་ཆོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་སྒྲུལ་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་སྒྲུལ་ལོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བཞེན་ནས་ངའོ་

སྒྲུལ་དུ་འབྱུང་ཡང་། ཡུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱན་དང་ཆེམས་

གང་ཡང་ངའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཡུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ངའི་མཚན་གཞིར་བབྱང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རང་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་

འཕགས་པའི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་རྩ་མ་ཡིན། །མི་མིན་རྩུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མིན་ཞེས་པས་སྐྱེས་

བུའི་ཁམས་དུག་གི་ཆེམས་རེ་རེ་བ་དང་། ཀུན་མིན་ཞེས་པས་ཁམས་དུག་གི་ཚོགས་པ་སྐྱེས་བུའི་བདག་ཏུ་འཛོག་པ་བཀག་ཅིང་། རྟེན་པ་སྤྱི་མས་ཁམས་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་
བཀག་གོ། །འོ་ན་སྐྱེས་བུ་སྟེ་གང་ཟག་ཇི་ལྟར་འཛོག་པ་

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དུག་འདུས་པའི་སྤྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་སྤྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་

དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ནི་རང་གི་ཁམས་རྒྱལ་འདུས་པའི་སྟེང་

@6B ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཁམས་ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་འདུས་པ་ལ་བཞིན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཕུང་སོགས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་

རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རང་དབང་ཏུ་བྱུང་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་རྟེན། །རང་གི་གཞུགས་སུ་མི་ཡན་ལག་ལྔ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཅན་སུང་པོ་དང་རང་གི་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། ཉིང་ལག་སོར་མོ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གི་ཆ་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། བུམ་པ་ནི་རང་གི་མཆུ་ཞབས་སྟོ་བ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་དང་། མཆུ་
ཞབས་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་བུམ་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སོགས་གཞུགས་ཅན་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བྱེད་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་སྒྲ་ཤི་དང་དམིགས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་གདགས་

གཞི་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པར་གཞན་

དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་པས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་དེ་བརྟག་པ་མཐའ་གཟུང་གི་དགག་བྱའི་ཆད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཅུ་ཤེ་ལས། གང་སྤྱིར་བརྟེན་

འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་སྤྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་བཏགས་དོན་
བཅའ་བའི་ཆོ་མི་རྟེན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲུ་ལ་པ་ལྟར་

@7A ༄། །བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་འདྲ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བར་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་
འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྟོང་གིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སྒོས་སྒྱུར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་

ཅམ་དུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་

ཤེས་དགོས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གནད་ཆེ་བ་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཇི་སྟིན་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་
ལས་མ་གྲོལ་ཅིང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཏོགས་པར་དེ་སྟིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བབྱུང་ཡང་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བསྟེན་མ་ཡིན། །འགོ་དྲུག་སྟིན་པའི་བཙོན་རར་
ནི། །ཕྱོངས་པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མིད་ཅེས་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་ཡང་མང་ངོ། །གོང་གི་སྟོན་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་སྤྱང་འདས་ཐོག་
པ་མིད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་ཅིའི་སྤྱིར་

ཞེན། རབ་འབྱོར་ཞེས་བོས་ནས་གཤེད་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ་བདག་མིད་ཏོགས་པའི་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

@7B བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། འོག་དུ་སྟེ་འོག་ལྡན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། གང་ཟག་དུ་བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བདེན་འཛིན་སྐྱེ་ཞིང་འཇུག་ན་ནི། དེ་བདེན་མེད་ཤེས་པའི་བྱང་

སེམས་ཞེས་བྱའ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་མ་སྟོང་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

ཞེས་མི་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཆོག་ས་སྐྱོར་གཉིས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ནི་འཁོར་བར་ཀྱན་དུ་གཏུང་བའི་སེམས་པ་ཅན་དང་། སྟོག་ནི་ཆོ་འདིའི་རིས་མ་ཐུན་

སྐལ་མཉམ་རྫོགས་པའི་བར་གནས་པ་དང་། གང་ཟག་ནི་བག་ཆགས་དམན་པས་རྒྱུད་གང་ཞིང་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཅིང་། འདིར་བདག་ཅེས་མ་བྱུང་ཡང་འོག་ཏུ་

འབྱུང་བས་བདག་ནི་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་ངར་འཛིན་སྐྱེ་བའི་

གཞིའི་དོན་ཏེ། བསྐྱེད་བརྒྱས་མཆན་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་གང་ཟག་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་ཡིན་ན་གོང་གི་སྒྲ་དོན་དེ་ཆང་བས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་
དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དོ། །དེ་

ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོད་པ་ལ་སྒྲོབ་རྩལ་ནི། སྒྲིན་པས་མཆོན་ནས་པར་སྒྲིན་གཞན་རྣམས་ལ་འང་སྒྲོབ་པར་སྒྲོན་པས་དང་པོ་སྒྲིན་པ་ནི། ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་དངོས་པོ་
ལ་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་

@8A ༄། །དངོས་པོ་ནི་སྒྲིན་བྱའི་དངོས་པོ་སྒྲེ་དེ་དང་སྒྲིན་པ་དང་གང་ལ་སྒྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་བྱམས་
སྒྲོན་ལས། དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་མི་གནས་པར། སེར་

སྒྲུལ་མཆིས་སྒྲིན་གཏོང་ཤོག །ཅིས་དང་། གང་གིས་སྒྲིན་པ་གང་ལ་སྒྲིན། །སྒྲིན་པ་ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པའི། །སྒྲིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དབྱ་མ་འཕྲག་པ་ལས། སྒྲིན་པ་སྒྲིན་བྱ་

ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་

འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅིས་བྱ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པ་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅིས་བསྟན། །ཞེས་སྒྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཟིན་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། དེས་མ་ཟིན་པའི་སྒྲིན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་བཤད་དེ། སྒྲ་མ་འཕགས་པ་དང་ཕྱི་མ་སོ་སྒྲེ་ལ་ཡོད་པའོ། །ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྒྲིན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་མེད་ཅིང་གཞན་ལྔ་ལའང་འདྲའོ། །

སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེའི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་སྒྲོ་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་

རབ་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལའང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །སྒྲིན་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་ཟད་དངོས་པོ་གཞན་ཅི་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་

བྱའོ། །ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་དང་

08 བ་སྐྱ་དང་རྩི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཆོས་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མིག་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ནམས་དང་། སྐྱ་ནི་ན་བའི་
ཡུལ། རྩི་ནི་སྦྱའི་ཡུལ། རོ་ནི་ལྷའི་ཡུལ། རེག་བྱ་ནི་ལུས་གྱི་ཡུལ།

ཆོས་ནི་ཡིད་གྱི་ཡུལ་ཏེ། རི་ལྟ་རི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག།

དུ་ཞེན་པ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་
མིང་གི་ནམ་གངས་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་ན་

སྦྱོན་ཆེ་བའི་དཔེ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྦྱོན་སོགས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་མོད། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོན་སོགས་སྦྱོན་སོགས་

བསྐྱབ་པ་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བར་ངེས་

ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཅི་འདྲི་བྱུང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་མི་གནས་པར་སྟོན་པ་སྟོན་པ་དེ་འི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཆེ་བའི་མཐའ་ཚད་ནི་གཞན་གྱིས་གཟུང་བར་སྤྲོ་བ་མིན་ཏེ་
དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འི་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། ཤར་ལ་

སོགས་པ་སྟོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་ཚད་གཟུང་བ་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔེ་བསྟན་པའི་དོན་བསྟུས་སོ། །སྤྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་འབྲུག་པར་འབྱུང་།

@9A ༄། །ཞིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་ལོ། །རབ་འབྱོར་འདི་འདི་ནི། སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱིས་དོན་འདི་ལ་རྟེན་ལྡན་སྒྲུམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ་
བསམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་

གཉིས་ནི་མཚན་དཔེ་ཕྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་མཚན་དཔེ་ཕྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལྟ་བུ་ལྟེ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་སྟེ་མ་འོ་

ཞེས་བྲིས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་

དེ་ལྟར་བལྟ་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། ཅུང་ཟད་དབྱེ་བ་ནི་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱིད་དེ། དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་གཟུགས་གྱི་སྐྱའི་མཚན་དཔེ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པར་གསུངས་གྱི། དོན་དམ་པར་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་འོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ། །གཟུགས་
སྐྱའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ནི་རི་མོས་བྲིས་པའི་གཟུགས་བརྟན་

ལྟར་རྒྱན་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་བརྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། བདེན་པའི་རང་བཞིན་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཅི་ཙམ་དུ་མཚན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་བརྟན་ནོ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མི་

བརྟན་པ་གང་ཞེན། ཇི་ཙམ་དུ་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བདེན་བར་མེད་པ་དེ་ཙམ་ནི་མི་བརྟན་ཞིང་བདེན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་མཚན་དང་

མཚན་མ་མེད་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །འདིས་གཟུགས་སྐྱེ་

@9B ལ་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་དང་དེའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་བརྟུན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འདེབས་སེལ་ཞིང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་དང་མཚན་མ་མེད་པར་བཟུན་པས་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྒྲ་མས་

གཟུགས་སྐྱེ་དང་ཕྱི་མས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཟུན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཙོ་ཆའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་པའི་མདོ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་མ་འོངས་པ་འབྱུང་ངམ་ཞེས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་འོངས་པའི་དུས་ལྔ་

བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ན་སོགས་ཏེ། ལན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་དེ་སྐྱེད་མ་ཟེར་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལ་དོགས་པ་མ་ཟེན་ས་མ་འདྲི་ཤིག་

ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རབ་འབྱོར་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་།

ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་དང་།

ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དག་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཙམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་དགོ་བའི་རྩ་བ་
བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཕྱག་དུ་

མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་དགོ་རྩ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ངས་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་པའོ། །ཀླ་ལྷོས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷའི་ཚྲོགས་ནི་ལྷ་བརྒྱ་སྟེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྷ་བརྒྱ་
ཕྱག་ལྷའི་བར་དུ་གནས་ཞེས་བྲགས་པས་ཞེས་བཤད་པའི་

@10A ༄། །ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷ་ནི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱའི་བར་དུ་བསྟན་པ་གནས་ཞེས་པའོ། །བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དག་ལས་བཤད་རྒྱལ་མི་འབྲ་བ་མང་སྟེ།
ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་

དང་ལྷ་སྟོང་དུ་གནས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ་དགོངས་པ་ནི་མི་འགལ་ལོ། །མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་ནི་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་དང་སྐྱབ་པའི་དུས་དང་འགའ་ཞིག་ནི་ལུང་གི་དུས་ལ་དགོངས་

ཤིང་། ལ་ལ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་མངོན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུག་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། བོད་དུ་ནི་ས་པའ་དང་བུ་སྟོན་དང་རྩེ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་
བུའི་མདོ་སྡེ་ཤར་ཕྱིན་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསྟོན་

གྲིས་དད་པ་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སེམས་དང་བ་གཅིག་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ནི། ད་ལྟ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གིས་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་

སྤྱད་པར་འགྱུར་རོ། །མཁྱེན་པ་ནི་བསམ་པ་དང་གཟིགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་
དང་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་མངོན་འགྱུར་

བ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དང་གང་ཟག་སོགས་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཀླ་ཤྱིས་ནི་ངའོ་སྟེ་མ་དུ་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་

པའོ། །བདག་གི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་ཤེས་པའོ། །

@10B བདག་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོ་མཛན་གནས་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་ཏུ་འདྲ་ཤེས་པའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་བཤད་དེ།

བདག་གི་འཛིན་པའི་དོན་སྔ་མ་དང་ཅུང་མི་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས་

རགས་པ་མི་འཇུག་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་རྣམས་བདག་ཏུ་སོགས་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་འཇུག་པར་མ་ཟད། གཟུགས་སོགས་ལ་ཐ་སྐད་དུ་ཆོས་སུ་བདེན་པར་
འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་སུ་མེད་པར་ཡང་བདེན་ཞེན་

གྱིས་འདྲ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་འདྲ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དང་།
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པ་

ལའང་བདེན་ཞེན་གྱི་འདྲ་ཤེས་མི་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་ཅུང་སྟེ། འདྲ་ཤེས་དེ་ལྟར་འཇུག་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཆོས་སུ་འདྲ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་སོགས་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པར་

འདྲ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་ལོ། །

ཡང་ཆོས་ཀྱང་ལོག་པར་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་ཆོས་ནི་ལུང་གི་དམ་པའི་ཆོས་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལོག་པར་མི་གཟུང་བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་
ནི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་མི་

གཟུང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ན་དཔྱད་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གྲུ་གཟིངས་ལྟ་བུ་སྟེ་གྲུ་གཟིང་
ནི་རྒྱའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་མི་དགོས་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མཐར་

@11A ༄། ༄། ཕྱིན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལུང་གི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་འདོར་ཞིང་སྤང་བར་བྱ་ན། དམ་པའི་ཆོས་
མ་ཡིན་པ་རྣམས་འདོར་བ་གཞིར་བཅས་ཏེ་ལྟ་ཅི་

སྟོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དགོས་པ་གྲུབ་ཅིན་པས་ལུང་དེ་ལྟ་བུ་རང་དོན་ཏུ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་བཙུམ་ལྟན་འདས་

གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་སྒྲ་ན་མེད་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་ཅིང་བསྟན་ནམ་སྟམ་དུ་སེམས་སམ་ཞེས་གསུངས་པ་ན།

རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་དུ་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཆལ་བ་སྟེ་གོ་ཞིང་ཤེས་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་བསྟན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཅིའི་སྟངས་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ཐ་སྟད་དུ་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་།

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། ཐ་སྟད་དུ་ཆོས་བསྟན་པའོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་དག་གི་བདེན་སྟངས་

ཆོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོ་

ན་ཡོད་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་པའི་སྟོ་དོན་མཐུན་གྱིས་གཟུང་དུ་མ་མཆིས། ཆོག་གིས་སྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱང་མ་ལགས། ཐ་སྟད་དུ་ཆོས་མ་

མཆིས་ལ་སྟེ་མེད་པ་ཡང་མ་ལགས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ་

@11B དེའི་སྤྲིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་བས་རབ་
དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་བཞག་པའི་སྤྲད་དུ་འོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །འདི་དག་ནི་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རོར་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་དགོས་མོད། དོན་དམ་པར་
སངས་མ་རྒྱས་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་དང་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མིན་
ཏེ། མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་

བྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུང་པོ་མིན། །ཡུང་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་ཡུང་པོ་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུང་ལྡན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

གང་ཞིག་ཡོད། ཞེས་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་

ལ་མ་བརྟེན་པར། རྟེན་བཞེས་གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་གཞུང་གི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དོ། རྟེན་ལྟར་ན་དེ་འཆང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱས་
པ་ཡང་ཐ་སྟེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ་མཆོན་

ཙམ་མོ། རྟེན་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཚུལ་ནི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་ན་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། གསུང་
པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་ཉིར་ལྟ་

@12A ༄། བཤམས། སྟོན་པ་ཉིར་ཞི་ཞི་བ་དང་། རྟེན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ཞི་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་ཡང་། སྐུ་ལ་འང་ཆོས་འགའ་མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་པའི་
འགྲེལ་པར་རྒྱུས། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་

འདས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིར་ཞི་ཞིང་ཞི་བའི་དོ་བོ་ལ་མཆོན་མར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེའི་ཆོ། མཆོན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིར་བར་

ཞི་ཞིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དབང་དུ་བྱས་

ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་ཡུལ་ལམ་མི་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སམ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་འགའ་ཡང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སུ་ལའང་ཆོས་མ་
བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྒྲ་ཆོགས་དང་

འདི་དག་མངོན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། སྟོན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་མ་རིག་པའི་གཉིད་དང་ལྡན་པའི་མི་ལམ་མི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །འདིར་བཤད་པ་ལྟར་འོག་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཀྱང་

མ་ལགས་ཞེས་པས་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་ཞེས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་བཀག་པ་སྟེ། སྒོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཞེས་

སོགས་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཆེན་

@12B པོ་དག་གིས་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་རྟོགས་ཤིང་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པར་འཛིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་སོགས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལས་

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་མོད། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཉམས་ལེན་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་

སྟོང་འདི་འདི་ཇི་སྒྲམ་དུ་སེམས། དེགས་གྱི་བྱ་དང་བྱ་མོ་གང་

ལ་ལ་ཞིག་གིས། ཇི་སྐད་དུ་མཛོད་ལས། སྤྱིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །འི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྦྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་སྟོང་ལ་ནི་

སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཤེལ་དང་བེ་རྒྱར་དང་དོའི་སྟོང་པོ་དང་སྤྲུག་དང་ཕུ་ཉིག་

དམར་པོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ། གཞན་ལ་

སྟོན་པ་བྱིན་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ་ངེས་པས་། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་བར་ཉུས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡང་ཆེ་ལམ་དང་སྒྲ་མ་ལྟ་
བྱར་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འཛོལ་ལགས་ཀྱི། བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཕུང་པོར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། ཐ་སྟངས་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ཐ་སྟངས་མཛད་ཅིང་གསུངས་སོ་
ཞེས་གསོལ་། འདིས་ནི་ལས་དཀར་ནག་སྒྲར་བྱས་པ་

@13A ༄། །དང་ཕྱིས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་འདས་པ་འགགས་ཤིང་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་མ་གྱུར་བས་མེད་ཀྱང་། སྒྲིར་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་སེམས་རྒྱུད་དང་
འབྲེལ་བ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་དགོས་ཚུལ་ལ་སོགས་

བསྟན་ཏེ་ཅུང་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འདི་བོད་སྐད་དུ་ཆོགས་བཅད་མ་ཡིན་ཀྱང་ལེགས་སྒྲར་གྱི་སྐད་ལ་ཆོགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལ་

དགོངས་པའོ། །བབྱང་བའི་ཆོག་སྒོ་ལ་བབྱང་བ་དང་། སྒྲིགས་

བམ་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་ལའང་བྱར་རུང་ཞིང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཆད་པ་ནི་ཆོག་བཟོད་ཅིང་ལེགས་པར་འཆད་པ་དང་། སྟོན་པ་ནི་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་པ་ལ་བཤད་ཅིང་དེ་ནི་
གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་བབྱང་བ་སོགས་

བྱས་ན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཆེས་གངས་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་
ཞིང་། དེར་མ་ཟད། ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ནི་གཞུང་འདིའི་བཟོད་བྱའི་དོན་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེར་སྦྱིན་འདི་ལས་ཐོབ་ཅིང་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ནམས་ཀྱང་འདི་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་
སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་

ཐོབ་པར་བྱར་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་

@13B གུན་ཚོ་བ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེར་ཐ་སྐད་གདགས་སོ་ཞེས་པ་འོ། །ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་
ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་རྟོགས་པར་ཐོབ་པར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པས་འདི་སྒྲུལ་དུ་བདག་གི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྒྲུལ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་སེམས་སྒྲུལ་མི་ཞེས་གསུངས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ནི་མ་ལགས་
སོ། །རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་

འཇུག་བྱ་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཐ་སྐད་དུ་ཐར་པའི་ལམ་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པས་ན་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པར་ཞེས་བགྱིའོ། །དོན་དམ་པར་གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་ཤིང་གཟུགས་དང་
སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རིག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་དམ་

པར་བབྱང་ནས་ཞུགས་པ་མ་ལགས་སོ། །རྗེས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་སྐབས་འདི་བྱངས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་ཐོབ་མཁན་དང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བདེན་པར་བབྱང་ནས། བདག་གིས་རྒྱན་

ཉུགས་ཐོབ་བོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ཡི་བདག་ཏུ་

འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་གང་ཟག་དང་འབྲས་བུ་བདེན་འཛིན་བདག་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནོ། །རྒྱན་
ཉུགས་ཀྱིས་བདེན་པ་ལ་བབྱང་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་

ཐོབ་བོ་སྒྲུལ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སུན་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་ནི་རྒྱན་ཉུགས་སོགས་

@14A ༄། །བཞིའི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་
དགོངས་པར་བཞག་པའོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་

ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་སྟོང་མ་སྟོང་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་སྟོང་མ་སྟོང་བའི་སྒྲོན་ས་འཛོག་སྟེ། ཇི་སྟིད་གཞི་གང་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྒྲུལ་དུ་སྟོན་པ་ཉུགས་པ་ན་བདེན་ཞེན་ལས་

འདའ་མི་རྒྱས་པའི་བར་དེ་སྤིད་དུ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་

སྤྱན་འབྱིན་མི་རྒྱས་པས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པར་འཛོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དག་བཙམ་པ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་དོན་ནི་སྤར་
ལྟར་རོ། །རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞི་ལ་ཞུགས་པ་དང་

འབྲས་གནས་བྱུང་རེ་ཡོད་པས་སོ་སོར་ཕྱིན་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དང་། བྱུང་རེ་བསྐྱེམས་ན་སྦྱོས་བྱ་བྱུང་བཞིར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་བཞི་ལ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཆོན་ཙམ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་
དགེ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བྱ་འགོག་བདེན་ནི་

མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་བཞག་པས། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་དེ་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་འབད་ཅིང་ཞུགས་པ་ལ་
དེའི་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་ནི།

འཛིག་ལྟ་དང་རྩལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །འཛིག་ལྟ་ལ་ལྟན་སྦྱོས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཀྱན་བཏགས་སོ། །ཕྱིར་འོང་གིས་འབྲས་བྱ་ནི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་

པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དེའི་

@14B འབྲས་གནས་དང་། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པས་འཇུག་པ་ནི་དེའི་ཞུགས་པ་འོ། །ཕྱི་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་གནས་པ་དང་དེའི་
ཆེད་དུ་ཞུགས་པ་ནི་འབྲས་གནས་དང་ཞུགས་པ་འོ། །དག་བཙམ་པའི་

འབྲས་བུ་ནི་སྤྲོད་ཅིའི་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ཅིང་། འབྲས་བུ་དེ་ལ་གནས་པ་དང་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ནི་དག་བཙམ་འབྲས་གནས་དང་ཞུགས་པ་སྟེ་ཞིབ་ན་མང་དུ་
བཤད་དགོས་པར་སྤང་ངོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དོན་

ནི་འདོད་ཁམས་སུ་ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་དེ་ལེན་མི་དགོས་པ་འོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་
དང་གཞོད་སེམས་ཏེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་

པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་གོད་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་

ཅིང་། འདི་དག་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཁོ་ན་སྟེ། འདིར་ཐལ་འགྱུར་

བའི་ལུགས་སུ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་སོ་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་འོ། །མདོར་ན་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞི་པོ་
དེས་ཐོབ་མཁན་དང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་

ཞེན་མི་བྱེད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་སྟེ་དེ་ཀྱང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཡུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་
བདག་ཐ་སྟེད་དུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུགས་པ་

@15A ༄། །ལགས་ཀྱང་། བདག་གིས་བདག་ནི་དགྲ་བཙུགས་པ་འོ་སྟེ་དེ་ལ་བདེན་པར་མི་འཛིན་ལགས་སོ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་ནི་བདག་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འགྱུར་
བས་དགྲ་བཙུགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་ནི་

དགྲ་བཙུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུགས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཐ་སྟེད་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་རབ་འབྱོར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ལ། དོན་དམ་པར་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་

པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པར་ཞེས་ལུང་

མི་སྟོན་ཏེ། རོན་དམ་པར་གནས་བྱ་དང་གནས་བྱེད་དང་གནས་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལའགད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་བཞེད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །རོན་
དམ་པར་ཐོབ་བྱ་དང་ཐོབ་བྱེད་དང་ཐོབ་མཁན་

ནམས་མེད་པར་མ་བཟད། རོན་དམ་པར་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྲིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་སྟོན་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་ལས་
རོན་དམ་པར་གང་སྒྲངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་

ཡོད་སྟུང་མཁ་ཞེས་ངྲིས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྲིས་དེ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་ལན་ལུལ། འདིར་སྟོན་སུ་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་གྱི་མཚན་ནས་སྟོན་པ་ནི། སྟོན་པས་སྟོན་གཞིན་ཅུ་ཆོས་གྱི་སྟིན་དུ་
གྱུར་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱས་མར་མི་

མཛད་གྲིས་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ན་མར་མི་མཛད་གྲིས་སྟོང་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་

ལྷན་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ལུང་།

@15B བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཆེད་དེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤངས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་
ཉིད་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པའི་མི་ཉོག་ཡེ་ཤེས་

ལ་གོམས་པ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཟད། རེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བར་
འགྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་གང་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གཟིགས་པས། མར་
མི་མཇད་ལས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་བྲངས་སྟུམ་

དུ་ཞེན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་པའི་དུས་སུ་གང་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་མེད་ཅིང་། ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལུང་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོང་མེད་ཀྱང་།

ཐ་སྐད་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་སངས་རྒྱས་

པའི་བར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྔ་ཕྱིའི་ང་རྣམས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྔ་ཕྱིའི་ང་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ང་སྟེ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོང་མ་འོངས་པ་ན་
སངས་རྒྱས་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པའོ། །དཔེར་ན་

སྟེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་དང་ཆོ་སྟོད་སྟོད་གྱི་ང་རྣམས་ད་ལྟའི་དུས་གྱི་ང་འདི་མིན་ཡང་དེ་དག་གིས་བྱས་པ་ལ་ངས་བྱས་སོ་ཞེས་དང་། དེ་དག་གིས་བྱེད་པ་ཡང་ངས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐ་སྐད་
འདོགས་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངས་ཁང་པ་དང་

@16A ༄། །ཞུ་གོས་(LHVA)མ་སོགས་འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དུས་སུ་ཁང་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་འགྱུར་འགྱུར་ལ་བསམས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐ་སྐད་ཙམ་
དུ་འགྱུར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །རང་བཞིན་

གྱིས་སྟེ་ན་ནི་ཁང་པ་སོགས་བྱའོ་སྟུང་པའི་དུས་ན་འང་ཁང་པ་སོགས་ཡོད་ཅེས་འདོད་དགོས་ཀྱང་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས། མ་དྲོས་པས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་

ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་

བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤར་བཤད་པའི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
ཀྱང་འདིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལས་འབྲས་

བྱ་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་རྩལ་དེ་བཞིན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་དབྱ་མའི་ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་རྩལ་ཤེས་ཤིང་། སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་དབྱ་
མའི་ལམ་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛང་རྒྱ་

བ་ལ་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་ཞིང་དག་བསྒྲུབ་དགོས་པར་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བདེན་ཞེན་
གྱིས་དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ་སྟུམ་

ཞེས་ཟེར་ན། ཚིག་དེ་ནི་མི་བདེན་པར་སྟུམ་མོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཛང་རྒྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མ་ཚོགས་ནས་བྱུང་བ་རྒྱ་མ་ལྷ་བྱའི་

བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་

@16B ཕར་བཀོད་པ་དེ་དག་མིད་ཕར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོན་ཀྱང་མ་བརྟག་མ་དཔུང་པའི་སྒོ་ངོན་ཡོད་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ནམས་ཞེས་བྱའོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མ་ཟད། སྒོ་ད་བཅུད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

རྒྱུ་ལས་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་པས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་བར་བཤེག་ན་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བར་འགྱུར་ཏེ་མཆོན་ཙམ་
མོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཞིང་གི་

བཀོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ན་འདི་ལྟར་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་
མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕྱིའི་

ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལྟ་བུར་མ་ཟད། བཅུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡང་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མིད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། །རབ་འབྱོར་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལུས་

འི་རི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཙམ་དུ་གྱུར་ན་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཡིན་

སྒྲིམ་མམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་ལུས་དེ་ཆེ་བར་བྱས་ཤིང་། ལུས་དེ་ཉིད་ཆ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཕུང་པོ་ཐ་སྟོན་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི། ཆ་ལ་མ་བཟོས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་མེད་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་

དུ་ལུས་དེ་ལ་ཆེ་འོ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་ལུས་སུ་གྱུབ་པ་མ་མཆིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལུས་དེ་ལ་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཆེ་བས་མཚོན་ནས་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
དང་འབྲུ་བར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་

@17A ༄། །བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བསྒོམ་པའི་རྩལ་ལཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ལ་དཔེ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་
གསྐྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་

གསྐྱའི་ཁྱུང་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་དེ་དག་གྲངས་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་ལ་གསྐྱའི་ཁྱུང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མང་ན་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ནམས་མང་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་

འཆལ་ཏེ་བརྗོད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྟོན་མོས་པ་སྟེ་འདོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོན་གྱིས་དོན་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞུང་གི་ཁྲིམ་འཁུར་གྱི་མཐོང་ཐོབ་ལྟར་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་རྣམས་སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་གང་གིས་

གསེར་དངུལ་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་བྱེད་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་དེ་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན་བསོད་ནམས་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་ཆེས་
མང་བར་བྱས་སོ། །གཞུང་གི་ཁྲིམ་ཞེས་པ་ནི་མ་

དྲོས་མཆོ་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་གཞུང་ལ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེད་པའི་ཆུ་ལ་གཉིས་དང་། བྱེ་མ་ཡང་བྱེ་མ་ཡོངས་གྲགས་དང་། ཆུའི་ཐིགས་པའི་རྩལ་ལ་བྱེད་པའི་ཆུ་ལ་གཉིས་
སྤར་ངོ། །དཔེ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞུང་འདི་

འདོན་ཅིང་ཉན་སེམས་སྒྲོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐན་ཞེས་པ་ནི་མ་ཐའོ། །གཞན་ནི་སྤར་ལྟར་ངོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ཞེས་

སོགས་གྱིས་རྣམ་བྱངས་སྟོན་ཏེ། འདོན་པ་སོགས་

@17B ལས་པན་ཡོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བར་མ་ཟད། གཞུང་འདི་ལེགས་པར་འདོན་པ་དང་འདིའི་དོན་སྟོན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ས་ཕྱོགས་སམ་གནས་དེ་ནི་གཞན་གྱི་མཆོད་པའི་ཉིན་དུ་འབྱུང་
པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གཞུང་འདིའི་ཆོག་སློལ་ལེན་ཅིང་

འཛིན་པ་དང་། གློགས་བམ་འཆང་བ་དང་། དེ་སྟོག་པ་དང་། དེའི་དོན་ཀྱན་རྒྱབས་སྟེ་ཤེས་པ་དང་། དོན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ངོ་མཆར་རབ་དང་
ལྟན་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་དེ་ན་

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སམ་སྒྲ་མ་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གནས་སོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་གཞུང་འདིའི་མིང་ཅི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ན། ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདིའི་
མིང་ལ་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་

སྟེ་འདིའི་མིང་དེ་ལྟར་བྱངས་ཤིག་ཅས་པ་ནི། བཟླ་བ་དེ་དོན་གྱི་ཤེས་ཕྱིན་བཟླ་བ་དེ་བྱས་ནས་སྟོན་པས་ཟླ་བ་དེ་གཞུང་ལ་བཟླ་བ་དེ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལོ། །འདིས་ཤེས་རབ་གྱི་པར་ཕྱིན་

གྲི་མིང་གིས་མཚོན་ཏེ་པར་ཕྱིན་གཞན་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྲུབ་པ་མིད་ཅིང་། དེས་ན་ཐ་སྟད་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་
འདོགས་སོ། །དོན་དམ་པར་མིད་ཅིང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་

བཤད་པ་འདི་འདྲ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དུས་
གཅིག་ཏུ་གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་འདུ་བར་སྟོན་པའོ། །

@18A ༄། །པར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱིན་ཟིན་པའི་དོན་ཏེ། སྒྲ་མ་ལྟར་ན་སྟོབ་ལམ་ན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་ན་
ཡོད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་དོན་གཅིག་གོ །ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་ནི། རང་བཞིན་དང་གཞུང་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་མང་སྟེ་བྱུང་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་མ་བརྗོད་དོ། །མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་པའི་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་

དུ་གསུངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཞེས་

ཤེར་ཕྱིན་གསུངས་པར་བཤད་པ་ནི། འོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་གཞན་ཡོད་དམ་སྟུམ་པ་ན། དེ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟུམ་མམ་ཞེས་
དྲིས་པའི་ཆོ། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་ལན་ཕུལ་ཏེ། སྟུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་དོན་
བཤད་པ་དང་འབྲེལ། །དེ་ནས་ཡང་དེ་རྒྱལ་

སྤྱ་རབ་དང་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྒྱལ་ཇི་སྟེད་

ཡོད་པ་དེ་མང་ངམ་ཞེས་བྲིས་པར།

@18B ལན་དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་ཉུས་ཤིང་། སའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་རྩལ་དུ་གྱུབ་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་
སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་སའི་རྩལ་ཞེས་བགྱིའོ། །

དེས་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གྱུབ་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྟོན་དུ་སྟེ།
དེས་ན་ཐ་སྟོན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཕྱོགས་ཙམ་ནི། རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་རྩལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པའི་སྟོང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བ་དང་

ཚོགས་པ་དང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ཞིག་ལོགས་སུ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པའི་མཆུ་ཞབས་ལྟོ་བ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བྱམ་པར་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩལ་ཕྱ་

རབ་གཅིག་ལ་སྟོགས་བཞི་དང་སྟོང་ས་

འོག་གི་སྟོགས་དྲུག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་རང་གི་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་དྲུག་ལས་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་རབ་ཀྱི་དོན་མེད་ལ། དེའི་སྟོགས་དྲུག་མེད་ན་ནི་གོ་ས་མཚོན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་
ན་རྟུལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་

ཐལ་ཞིང་དངོས་མེད་དུ་འང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་གཅིག་ནི་ཡན་གར་དུ་གནས་མི་རྒྱས་པས་གཞན་དང་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པས་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་རང་དབང་གིས་མ་
གྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་

@19A ༄། རྟུལ་རགས་པ་འང་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ཅིས་བྱའོ། །མདོར་ན་རྟུལ་སྤྱོད་རབ་ནི་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དུ་མ་ཚོགས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་སྟོང་

ཉིད་བསྟོམ་པར་ལའད་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལྷོ་ལས་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དགོངས་པར་ལའད། སེམས་ཅན་གནས་པའི་གཞི་མ་དག་པའི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། །

དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་དང་དེའི་མཚན་དཔེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་སུ་མ་ཅུ་

ཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བ་སྟེ་གཟུང་བར་བྱ་སྟམ་མམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་ལགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་སོ་གཉིས་པོ་

གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་མཚན་མ་མཆིས་པར་གསུངས་བའི་སྙད་དུ་སྟེ་ཞེས་སྟོ་འདོགས་ཏེ་མཐའ་བཀག་ཅིང་། དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་

ནམས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པས་སྐྱེར་འདེབས་ཆད་མཐའ་བཀག་བ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་ལ་ཡང་འདྲའོ། །མཚན་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་བསྟན་ཏེ། དཔེ་བྱད་ནམས་ནི་མཚན་གྱི་

འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་

@19B སོ་གཉིས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དུག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྒྲས་ཞབས། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་

ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཡོད་པར་མ་ཐོབ་པ་ན་བདེན་ཞེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་དཔེ་འདི་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་གམ་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཚས་ཀྱི་སྐུ་

མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། མཚན་དཔེ་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བརྟེས་
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

གངས་སུ་མི་འགོ་ཡི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བརྟེས་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྐུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་

སྐྱུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཕྱག་

འཆལ་བ་སོགས་ལེགས་པའི་ལམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་མོད། གང་དག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བཅིངས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མངོན་

ཏོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་རྩལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབས་འདིར་བདེན་འཛིན་ནི་མ་
རིག་པར་འདོད་དགོས་པས། མ་རིག་པས་

ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་དག་བའི་ལས་བསགས་ན་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་མངོན་མཐོང་དང་། མི་དག་བའི་ལས་བསགས་ན་ནི་ངན་འགྲོའི་ལུས་འགྲུབ་པས་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །གཞུང་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་དག་མ་དག་གི་

@20A ༄། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཤེས་ཤིང་བསྒོམས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་

ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་མ་སྟེན་བཏང་བ་

ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་ཞིང་གཞན་དག་ལ་སྟོན་ཅིང་བསྐྱོམས་ན་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་
འཕགས་པ་ལྷས། བསོད་ནམས་རྩུང་དུས་

ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡང་མི་འགྱུར། །ཐེ་ཆོམ་ཟོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་དགོངས་མོད།
ཕྱིས་འབྱུང་གི་གདུལ་བྱ་སྟོ་དམན་དད་པ་དང་

ལྷན་པ་རྣམས་ཕན་ཡོན་ལ་སྟོ་བ་སྐྱེས་ནས་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་བསྐྱབས་བཅོལ་གྱི་ཚུལ་དུ། ཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གཟུང་ཞིང་བཅོལ་ན་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་
པོ་དེ་ལྷ་བྱ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་།

དགོངས་གཞི་དངོས་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་དེ་ལྷ་བྱའི་ཕན་ཡོན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་གྱི། གཞུང་བཟང་ག་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལྷ་བྱའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཕྱོགས་

གཅིག་ལས་རྫོགས་པར་མིན་ནོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྐབས་གཞན་ལ་འང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་ངོ་མཚར་སྐྱེས་པའི་ཤུགས་སྟོབས་གྱིས་སྤྱན་ལས་མཆི་མ་ཕྱུང་
སྟེ། རབ་འབྱོར་དེས་མཆི་མ་ཕྱིས་ནས་

@20B བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་སྟེད་བྱོན་ཅིང་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ལོ། །རབ་འབྱོར་བདག་གིས་ནི་རང་ལ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

འདི་མ་ཐོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྟོན་ནམ་ཡང་འདི་མ་ཐོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྟོན་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་དགའ་
བར་བསྟན་པའོ། །ངོ་མཚར་ཆེ་ཚུལ་ནི། མདོ་

སྟེ་འདི་བཤད་པའི་ཆོག་དང་དོན་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱིད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི། ཐར་པའི་བག་ཆགས་འཇོག་ཅིང་སངས་རྒྱས་

ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཟུང་བས་ན་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་

རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་པའཕགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེས་ན་བདེན་ཞེན་མིད་ཅིང་བདེན་མིད་
རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་བདག་ཆོས་འདི་པའཕགས་པའི་དོན་ལ་དད་པས་རྟོག་ཅིང་ཤེས་ནས་མོས་པ་སྦྱེས་པ་འདི་ནི། །བདག་ལ་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་
ལགས་ཀྱི། སྤྲད་མའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གང་དག

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་ཤིང་ཆོས་འདི་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཚུལ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། མགོན་པོ་ཀུ་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱིས།
ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་

@21A ༄། །འབྲས་བུ་བསྟན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །མྱ་དབྱང་བས་ཀྱང་འདི་མྱ་དབྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་སྤར་པའཕགས་ཟིན་ཅིང་།

འདྲི་བ་ལ་ནི་ད་འདྲི་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དོན་

གཞན་ལ་འདྲི་བ་དང་། བ་འབྲི་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་སྒྲིབ་ཏེ། འོན་ཀྱང་དབུ་མ་ཐའ་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་ཕྱི་མའོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་

གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྩལ་བསྟན་ཏོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པས་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་

དུ་སེམས་ཅན་དང་སློག་དང་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅི་རིགས་འཇུག་པ་སྟེ་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཡང་དག་

པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིར་རམ། འདུ་ཤེས་དག་དོན་དམ་པར་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུབ་པ་རང་བྲལ་བའི་སྦྱིར་ཞེས་པའོ་ཞུས་པ་ན། བཙམ་ལྟར་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་དེ་བཞིན་

ནོལ་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ནི།

མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་དག་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟར་པའི་ཚིག་དོན་ཐོས་པ་ན། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ན་ལས་འབྲས་སོགས་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་རོསྟེ་འདི་
ཡིད་མི་སྒྲིག་ཅིང་མི་དངང་ལ། ཤིན་ཏུ་དངང་

@21B བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཡིད་ཆེས་ཏེ་མོས་པ་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པར་གྲུབ་ན་བསྐྱུར་ཏུ་མི་རུང་བས་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
བཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་མི་འཐད་ལ། བདེན་པར་མེད་པའམ་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱང་འདས་སོགས་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེས་ཏེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་
ཡོད་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །སྤོས་

ཀུན་ལྡོག་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་དང་། །བྱ་བྱེད་འཐད་པས་མི་འགའ་ཞིང་། །དེ་ལས་ལྡོག་པར་མཐོང་བ་ན། །སྟོང་ལ་བྱ་བ་མི་རུང་ཞིང་། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ནི་ད་ལྟ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་

གོང་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་འོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ནས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྟོས་སུ་འཆད་པ་ནི།

རབ་འབྱོར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པས་གང་གིས་བཟོད་པ་དང་ཇི་ལྟར་རམ་གང་བཟོད་པ་དང་། གང་ལ་བཟོད་པའི་
འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེས་གཞུང་བར་བྱར་མི་རུང་

@22A ༄། །སྟེ། རྒྱ་མཚན་ནི་རབ་འབྱོར་སྟོན་གྱི་དུས་གང་གི་ཆོ་ཀ་ལི་རྒྱའི་རྒྱལ་པོས་ང་ཁོ་རང་གི་བྱད་མེད་དང་འབྲེལ་ལམ་སྟུམ་པའི་དོགས་ངན་བྱུང་སྟེ་རལ་གྱིས་ངའི་ཡན་ལག་དང་

ཉིང་ལག་སོར་མོ་རྣམས་བཅད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ།

ངས་བཅོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ནས་བཅོད་པ་བསྒྲོམས་པས། ཐ་སྙད་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་བདག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ནས་གང་ཟག་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་།

དེའི་ཆོ་ང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་ཞེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་འདུ་ཤེས་གཞན་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོད་དོ་སྒྲུལ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན་དང་གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུལ་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་པའི་

ཆོས་ལ་ངས་སེམས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གལ་ཏེ་དུས་དེའི་ཆོ་ང་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་དོན་དམ་པར་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཞན་ལ་གཞོད་སེམས་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་

འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་དེ་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེར་མ་ཟད། ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ། ང་སྟོན་ཆོ་རབས་ལྟ་བུར་བཅོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་

རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་

ངའི་ཡན་ལག་སོགས་བཅད་པ་ན་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སོགས་མ་བྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བཅད་པའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་སྟོན་པ་མིན་ཞིང་། སྟོན་པ་ཡང་དེའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་མིན་པས། སྟོན་པས་
ངའི་ཡན་ལག་རྣམས་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་

@22B འཐད་སྒྲུལ་ན། བདེན་མོད། འདིའི་ལན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་མང་དུ་འགྱུར་བས། བསྟུན་དེ་ནི་རྒྱད་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་སྟོན་མིད་ཚུལ་གོང་དུ་རུང་ཟད་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་
བྱའོ། །ངའོ་སྒྲུལ་པའི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་གཞོད་

སེམས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལ་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་བས། །ཉིས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ང་སངས་རྒྱས་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྩབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་སྒྲན་མིད་པའི་བྱང་

ཐུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་འཕེལ་དུ་

བྱའོ། །བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པར་མ་ཟད། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཤིང་། གུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཅི་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་
གནས་པ་དང་། གུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་བདེན་པར་

མེད་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཞེན་ཅིང་གནས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་
གནས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོལ་སོ། །དེ་བས་ན་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་ནས་རྩལ་ཁྲིམས་སོགས་གཞན་ལའང་སྦྱོར་བར་
དགོངས་སོ། །བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔས་

@23A ༄། །ནི་བདེན་ཞེན་མེད་པའི་རྩལ་འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་རྩལ་ཁྲིམས་སྤང་སོགས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དུ་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་འདུ་

ཤེས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་སེམས་ཅན་

གང་དག་ཅེས་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རབ་འབྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་དུ་བཤད་
པ་ནི་བརྟན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་གསུང་པ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེན་པར་གསུང་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
གསུང་བ་པོ་སྟེ། ལོག་པར་གསུང་བ་པོ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མེད་
ཅིང་། རྟན་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་

ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོཞེས་སོ། །ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ནི། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པས་མི་བདེན་ཅིང་རྟན་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤངས་སྟེ། གཞུང་

འདིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའང་ཡིན་ནོ། །

བདེན་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་མུན་པ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་ཡུལ་
གཞུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་གསལ་བར་མི་

@23B མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་གང་བདེན་མེད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་སྟོགས་ཤིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་བའི་མངོན་ཞེན་གྱི་ལྟ་བའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ནས་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་

བྱའོ། །ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་ཡུལ་གཞུགས་བཟང་ངན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་གང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
པའི་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་

གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་མི་མུན་པར་ཞུགས་ནས་གཞུགས་མི་མཐོང་བ་དང་འདྲ་ཞིང་།

བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྤྱིན་པ་ནི་མིག་ལྟན་གྱིས་

གཟུགས་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ལྟ་ནི་དམུས་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་
སྤྱིན་ནི་ལོང་འབྲིད་མིག་ལྟན་

དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱད་པ་ལས། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ནམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་བྱིར་འརྱག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་སྤྱིན་ལྟ་
འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་རྩལ་རིག་པར་

རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་མཛུགས་ཏུ། ཕར་སྤྱིན་དང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྤྱིན་གྱིས་མ་ཟིན་ན་མིག་མེད་ལྟ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བསྐྱོད་མི་རྣམས་ཤིང་། ཟིན་ན་
མིག་ལྟན་ལྟ་བུ་དང་དེར་བགྲོད་རྣམས་སོ་ཞེས་སྟོན་མ་

@24A ༄། །དང་སྟོལ་ནས་སྟོན་པ་ནི། གང་ཆོ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟིན་གྱུར་ན། །དེ་ཆོ་མིག་རྟོག་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་

པས་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་

ཚོགས་ཀྱན་བདེ་ལྷག་ཏུ། །མིག་ལྟན་སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡིས། །ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་གྲོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་གླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ད་ལྟ་དང་མ་

ལོངས་པའི་དུས་སུ་གཞུང་འདི་འཛིན་འཆང་སོགས་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གང་འབྱུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ད་ལྟ་ནས་མ་བྱེད་ཅིང་གཟིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་

པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་བྱུགས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཆེན་ཞེས་སྟོབ་བསྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གང་གིས་སྟོང་དང་ཕྱི་དྲོའི་དུས་ནམས་
དང་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་

གསྐྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱིས་མཚན་པའི་ལུས་གཏོང་ཞིང་། བཏང་བའི་ཕན་ཡོན་ལས་གང་གིས་གཞུང་འདི་རྫོགས་པར་ཐོས་ཤིང་མོས་ནས་གྲོས་མི་སྟོང་ན། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྟོབ་

མ་ལས་ཀྱང་ཆེན་གང་གཞུང་འདི་ཡི་

གིར་འབྲི་བ་སོགས་བྱས་ན་བསོད་ནམས་དེ་ལས་ཆེ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ལེན་པ་ནས་རབ་དུ་སྟོན་པའི་བར་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསོད་ནམས་ཏེ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་
འགྱུར་རོ། །བསྐྱགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་

@24B འདིའི་དོན་ཟབ་པ་དང་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་ཅིང་འདི་དང་མཉམ་པའི་མཚུངས་པ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམས་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པ་

ཉིད་དུ་རིག་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་འདི་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་མ་ཡིན་གྱི། ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པའི་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་མཆོག་དང་ཐེག་པ་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

སེམས་ཅན་གང་དག་ཆོས་འདི་ལེན་པ་དང་

འཛིན་པ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ད་ལྟ་ནས་མ་བྱིན་ཅིང་གཟིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལྷོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་

པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་།

མཐའ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཕྲག་པ་ལ་ཐོགས་པ་ལྟར་སྒྱུར་དུ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་དམན་པ་

ལ་མོས་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་རྩལ་གྱིས་མཉན་པར་བྱར་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་དང་གང་

ཟག་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་ཞིང་། འདོད་པའི་གང་

@25A ༄། །ཟག་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་ཆོག་དོན་མཉན་པ་དང་སྒྲུང་བ་སོགས་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བྱེད་པའི་གནས་སམ་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་

ཅན་ནམས་གྱིས་བདག་མེད་པའི་

དོན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ས་ཕྱོགས་གང་ན་མདོ་སྤེལ་འདི་སྟོན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ནམས་གྱིས་མཆོད་པ་དང་ཕྱག་བྱ་
བ་དང་བསྐྱོར་བར་བྱ་བའི་འོས་སྟེ་འགྱུར་ཏེ།

ས་ཕྱོགས་དེ་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་རྒྱབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཞེས་པའི་རྩ་བའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་དང་འགྲེལ་པ་ནམས་
ལས་ནི་བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་གང་དུ་

བཞུགས་པའི་གནས་དེ་གཞན་གྱིས་བཀྱར་བའི་གནས་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་འདྲ་ལ། གཙོ་བོ་ནི་གཞུང་འདིའི་བཙུན་བྱ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་
བཞུགས་པའི་གནས་ལ་དགོངས་སོ། །

གོང་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་ཡང་གཞི་སོ་སོའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །སྤྲུལ་ལས་གཞན་ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་བྱུ་མོ་གང་མདོ་སྤེལ་འདི་འཇིན་འཆད་སོགས་བྱེད་ཅིང་དོན་ཉམས་སྟེ་

ལེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ནད་སྒྲ་ཚོགས་དང་

འཐབ་ཚེད་འཚང་འབྱུང་དང་བཅིང་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་མནར་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མནར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་སྟེད་ཀྱང་། སྤྱོན་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོ་རབས་འདི་དང་སྤྱ་

@25B མའི་དུས་སུ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་དག་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་སྤྱིན་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་

མནར་བ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོ་རབས་སྤྱ་མའི་མི་དགེ་བའི་ལས་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པའི་གཉིན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སྤྲིག་ལས་རྣམས་

ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་བཅོམ་སྟེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ན། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ལས་རྣམས་འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་ནས་བཤད་ཅིང་། ཐར་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་།

ངན་འགྱོར་སྐྱེ་བའི་སྒྲིག་ཡོད་ཀྱང་། །མགོ་བོ་

ན་བ་ཙམ་གྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་ཆུ་ལྷུང་དོད་གཤེར་སོགས་གཏན་མེད་ན་སྐྱུ་གྱུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་བདག་འཛིན་སྤོང་རྩས་ན་ནི། བསགས་པའི་ལས་ཅི་
ཡོད་ཀྱང་གོགས་ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྣམ་སྤྲིན་འབྱིན་

མི་རྩས་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་བརྒྱལ་བའི། །ལས་གཞན་འཕེན་རྩས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རབ་འབྱོར་ངས་
མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ། སྤོན་འདས་པའི་

བསྐླལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡང་ཆེས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ན། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བཞི་
དག་བྱུང་བ་དེ་དག་ངས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱེན་བཀྱར་བ་སོགས་གྱིས་

@26A ༄། །ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་མི་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་ཐུགས་སུན་ཕྱུང་བ་མ་བྱས་ཏེ། ངས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་མདོ་སྡེ་འདི་

འབྲི་བ་སོགས་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་

ཡིན་པ་གཉིས་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཕྱི་མ་འདི་ཆེ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྡོན་མས་འདི་ལ་ཆ་བརྒྱུད་བགོས་པའི་བརྒྱའི་ཆ་སྟེ་མ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བར་ཉེ་བར་མི་ཤོད་མི་འགྲོ་ཞིང་།

དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་གི་ཆ་དང་འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་

གྲངས་དང་ཚད་དང་བགྲང་བ་དང་དཔེ་དང་ཆོ་དང་རྒྱུ་ཡང་འགྲན་པར་མི་བཟོད་པ་སྟེ་མི་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱན་ནི་དཔེ་མཚན་པ་ཡིན་ཡང་། ཆ་ནི་ཆ་ཤས་ཆེ་རྒྱུ་དང་གྲངས་མང་ཉུང་མི་

འདྲ་ཞིང་དཔེ་མི་འདྲ་བ་དང་དོ་རྒྱུ་མི་མཉམ་པ་དང་རྒྱ་

མཚན་མི་འདྲ་བ་དང་། བགྲང་བ་ནི་མཚུངས་པར་བགྲང་དུ་མི་རུང་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཡུང་པོ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལེགས་པར་བྱ་ཞིང་

བཟོད་ན། ལྷོ་དམན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ཡིད་ལྡོས་ལྡོས་པོར་ཏེ་རྫོངས་ནས་སེམས་རབ་ཏུ་འབྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཞུང་ཉུང་ཡང་དོན་རྒྱ་ཆེ་

བས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་། འདིའི་

དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པོ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་ལ་མི་གཟུང་གི། རྒྱ་མཐུན་དང་བདག་
འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་སོགས་ཀྱང་

@26B ལྟར་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་ཡང་བྱུང་མོད། སྐབས་དོན་ཐ་དད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཙམ་ལྟར་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་
ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བཟྱི་ཞེས་སོགས་ཞུས་སོ། །

སྤར་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་ཡང་ཚོགས་ལམ་དང་མོས་སྦྱོད་གྱིས་འདི་དབང་དུ་མཛད་ལ། འདིར་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཉི་བ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་ཏེ་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་རྩལ་སེམས་

དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་མཇུག་བསྟུས་སོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་སྟོན་སངས་རྒྱས་མར་མི་མཛད་ལས་ཆོས་གང་

དོན་དམ་པར་སྒྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་

གང་དག་ཡོད་སྟེ་མཁ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཆོག་དང་། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དོན་ལ་
བདེན་ཁ་གནང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གང་ཡང་

མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་བུམ་ཟེའི་བྲུ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་འདི་ཙམ་ནས་སངས་རྒྱས་ལྟ་
བུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་པ་

ཞིག་ན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་གྱིས་ང་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་གང་ཞིག་གང་དུ་ལུང་

@27A ༄། །བསྟན་པའི་ཆོས་ནམས་ནི་ཐ་སྟོན་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྩལ་གོང་དུ་བཞེད་ཟིན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱོན་ནས་

བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་དགྲ་བཅུ་ཙ་

གཅིག་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་ཅིང་། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་བྱ་ལས་ཀྱང་རྗེས། མར་མི་མཛད་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་དགྲ་བཅུ་ཙ་གཅིག་གི་
གོང་རོལ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

ཆོ་སྟོན་པ་བྲམ་ཟེའི་བྲེལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་བཞག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་འཛང་རྒྱ་བར་
ལུང་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་

ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། རྒྱང་དུ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་། འབྲིང་མཐོང་ལམ་དང་། ཆེན་པོ་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་ནས་འབྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པོ། །བཟོད་

པ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་དགོས་ཤིང་།

ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡང་སྤངས་དགོས་སོ། །དེས་ན་འཆང་རྒྱ་བར་དངོས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་ངས་པར་དགོས་པས། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་བའི་
བྱང་སེམས་ལ་དངོས་ལུང་སྟོན་པར་

@27B མི་མང་ད་དེ། ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གྱིས་ཆོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་བདེན་འཛིན་གྱིས་གཅིངས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་ལུང་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཆོས་བསྟུར་དུ་
མི་རྒྱས་པས་ཐོབ་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་འཛོག་དུ་མི་རུང་བར་

སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་
རྟུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་སྒྲ་གདགས་ཏེ་དེའི་

སྟོན་ས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྟུན་པ་སྟེ། ཐུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་

དུ་གཤེགས་པའམ་མཁྱེན་པའི་དོན་ནོ།

སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཆོག་དེ་ལོག་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་
དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་སོང་ཡང་སྐབས་སོ་སོ་དང་སྒྲུབ་བ་སྟེ། ཆོག་ལ་སྒྲོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་སྒྲོས་སྒྲིན་མེད་ཅིང་། འདིའི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི་རྩ་བ་རང་བཞིན་
མེད་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལ་བྱུག་གོ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་ཆོས་གང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་བདེན་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེར་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་བརྟན་པ་ཡང་མེད་
དོ། །འདི་ལ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཞན་

@28A ༄། ཞིག་ཀྱང་སྒྲུང་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་བདེན་གཉིས་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་

མངོན་དུ་མཇད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་

ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་དང་འབྲ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་དག་རང་བཞིན་
མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་

མཐའ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཤྱ་རིའི་བྱ་ཁྲོད་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་མཆོག་དང་མཉམ་པར་མོས་སམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟར་བཙམ་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་མོས་སོ་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་འབྲའོ། །སངས་རྒྱས་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་
དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔེ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཞིག་མིའི་ལུས་དང་ལྷན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། སྐྱོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་

ལས་འདིའི་དོན་ལ་ལུས་དང་

ལྡན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་དང་ལུས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་སྒྲུང་ལ། འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱིས་བྱ་ལུས་རྩེ་དུ་ཞིག་རིམ་གྱིས་སྐྱིས་ནས་ཆེར་སོང་བའི་ལུས་ནི་སྡེ་
མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་སྟེད་བྱེད་པ་ལྟར་

@28B སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ་མཐར་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་གྱུར་པ་ནི་དཔེ་དེའི་དོན་
ལྟོས་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོའམ་སྟུམ་མོ། །དེ་ནས་རབ་

འབྱོར་གྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེའི་ལུས་དེ་དོན་དམ་པར་ལུས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཐ་སྟེད་དུ་དེ་ལྟར་འཛོག་གོ་ཞེས་ཁྱེས་པ་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་ངོ། །ཡང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བ་སྟེད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་

གྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གང་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདེན་ཞེན་གྱིས་

བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་བསྐྱེད་ཟེར་ན། དེ་བདག་མེད་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་

སྒྲུལ་མཐ་ཞེས་ངེས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ལགས་ཞེས་གསེལ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྱུབ་པའི་

སེམས་ཅན་མེད་པ། སྒྲིག་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱེད་བདག་ནི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ་སྒྲུལ་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཇུག་ན་མེད་པ་ལ་
ཡོད་པར་རྒྱུ་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་

@29A ༄། །དུ་ལཤད་པས་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ་བདེན་པར་གྱུབ་ན་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཆོས་གང་ལའང་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སོགས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གོང་དུ་ལཤད་ཅིན་ཏོ། །འདི་

དག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་

པའི་དོན་བདག་མེད་བསྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཟུང་བ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ཀྱང་བདེན་ཞེན་
གྱིས་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདག་གིས་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་གནས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཞེན་ཅིང་ཚིག་གིས་
ཟེར་ན། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་

ཞེན་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ། །རྒྱུ་མཚན་ལ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དེ་དག་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པ་ལས་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བཀོད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་
གསཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་

ན་ཐ་སྙད་དུ་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྒྲུལ་དུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་འོ་

སྒྲུལ་དུ་མེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་བསྒྲུལ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདག་
མེད་གྱི་དོན་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཇི་ལྟར་

@29B ཡོད་སྒྲུལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྱུན་ལྔ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེའི་སྒྱུན་དང་། ལྟ་དང་། ཤེས་རབ་
དང་། ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྱུན་མངའ་མ་

ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་དག་མངའོ་ཞེས་གསལ་དོ། །སྒྱིར་སྒྱུན་ལྟས་ཡུལ་མཐོང་རྩལ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སངས་རྒྱས་དང་སྒྱུར་ན།
ཤེའི་སྒྱུན་གྱིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་

གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། ལྟའི་སྒྱུན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་འཆིའི་རིམ་པ་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་གྱིས་བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཐམས་ཅད་

དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་

རབ་དབྱེ་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའོ། །དེ་ལ་ཤེས་སྤྱན་དང་ལྷའི་སྤྱན་ནི་མིག་
གི་དབང་པོ་ལ་དེ་ལ་བཞིན་པའི་དབང་ཤེས་

ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་ཡིད་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པས་རྣམ་མཁྲིན་དངོས་དང་བྱད་པར་

མེད་པར་བཤད་ཅིང་། མདོ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། མཚན་བརྗོད་དུ། སྐྱ་ཡང་དོ་རྩེ་འབར་བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་
ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྲིན་པར་

@30A ༄། །ལའད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་དང་དབང་ཤེས་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྩིས་ཀྱིས་འབྱུག་པ་ལ་དགོངས་པར་སེམས་ལ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱད་ལེན་

ལྷ་བཙུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཀྱམ་རྩ་ཕྱག་དང་ཞབས་

ལྷན་ཞིང་། ཀྱམ་རྩ་སྤྱན་དང་དབྱ་དང་ཞལ། ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱན་དེ་ལྟ་བུ་མངའ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཤིང་། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱང་གཟིགས་

སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་དཔེར་ན་གཞུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་མང་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ། གཞུའི་ཁྱུང་ཡང་གྲངས་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དེ་དག་མང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན།

ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་མང་ཞེས་ཞུས་པས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པའི་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་རྣམ་པ་ངས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངས་བཤའ་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེས་ན་ཐ་སྐད་དུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་

དོ། །འདིས་སྤྱན་ལུ་དང་སྤྱན་ལུ་འེ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱང་

ཐ་སྤྱད་ཙམ་དུ་འཛོག་གི། །དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་བསྟན་ཏོ། །འདས་པའི་སེམས་རྣམས་ནི་འདས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ད་ལྟ་མ་
སྤྱོད་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད།

@30B ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་རྣམས་ཀྱང་རང་དབང་གིས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་དོ། །སེམས་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་སེམས་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
པའོ། །སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཆོར་བ་རྣམས་ནི་བདེན་པར་

འཛིན་པའི་གཞི་ཆེ་སྟེ། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་དུ་གཤོ་བྱུང་བ་ན་བདག་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡང་ཤུགས་དུ་གསྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོར་བ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་མང་ཡང་ཅུ་བ་
ནི། །ཞི་བ་ལྷས། གང་ཆོ་ཆོར་པོ་འགའ་

མེད་ན། །ཆོར་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆོར་བ་སྤྱིར་བ་པོའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ག་ལ་ཡོད་

དེ། བྱད་གཞི་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་མི་སྤྲིད་པའི་

ཕྱིར། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་ནི་ལུས་ཡིད་དང་འཕྲོད་མི་འཕྲོད་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ནི་མིན་ཏེ། ལུས་ཡིད་གང་རུང་མེད་ན་ཆོར་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། ལུས་ཡིད་ཀྱང་ཡིད་མེད་ན་འང་ཆོར་བ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་དང་

ས་རྩོ་སོགས་བཤེག་ཀྱང་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མར་མའི་འོད་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་སྐྱེའི། དེ་
ལྟ་བུ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་དབང་གིས་

མི་སྐྱེ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་^(bO)། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་དབང་གིས་
གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། བརྟོས་^{@31A} ༡༡། །མེད་དུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་མོ། །འདིས་སེམས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་
ཏོ། །གལ་ཏེ་སེམས་གྱི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲིན་པ་བཏང་བ་

སོགས་ལས་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་ངམ་སྒྲུལ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ལ་བཏེན་ནས་འབྲས་བྱ་འབྱིན་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
རབ་འབྱོར་ལ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་

པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་གསེར་དང་དདུལ་སོགས་སྤར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ་ཞེས་
དྲིས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་གསོལ་ནས།

རབ་འབྱོར་ལ་དེ་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་སོགས་བདེན་ཁ་བྱིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱུ་མ་ལྟར་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བཟོས་པར་གལ་ཏེ་རང་གི་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་མི་གསུང་ངོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་ཕུང་པོའི་དོན་ནི་ཆགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་དབང་གིས་གྲུབ་ན་ཆོགས་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་གྲུབ་པར་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་ལས་འབྱུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རེ་སྐྱེ་མ་ན་དེ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་དོན་
དམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བ་སྟེ་བཟུང་ཞིང་

@31B འདོད་པར་བྱ་སྐྱེ་འམ་ཞེས་ངེས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སེ་ཞེས་གསེལ། རྒྱ་མཚན་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་
གྲུབ་ཀྱི། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་དང་འབྲས་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུར་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིག་ཡོད་ན་དེའི་མཚན་དཔེ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་སྐྱེ་མ་ན་དེ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། མཚན་དཔེ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་

བར་བྱ་སྐྱེ་འམ་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བདེན་
ཞེན་གྱིས་མི་བལྟ་སྟེ། མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཤིང་འདུམ་པའི་དངོས་པོ་སྒྲུ་མ་ལྟར་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་དཔེ་སྤྲན་སྤྲུམ་ཚོགས་པར་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་སྒྲད་ཅིས་བཟོད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྤར་ཡང་བྱུང་མོད། དེ་ནི་མོས་སྒྲོད་གྱི་ས་

ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། འདིར་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པ་འཕགས་པའི་ས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཅིས་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་གསུང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་མེད་ཅིས་

གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་ཞིང་ཟེར་ན། དེ་ནི་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་
ཅིང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཟིན་པའི་

@32A ༄། །བཅིངས་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་ལ་སྒྲུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་དོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་དོན་
དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་

ནི་སྒྲུབ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་ལུང་གིས་བཟློད་ན། མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་ནི། ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་བཟློད་པ། ཇི་དང་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཇི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་
ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མཐའི་

མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་ན་གང་དང་གང་གིས་གང་དང་གང་བཟློད་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ལ། ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །གང་མ་མཆིས་པ་དེ་
ནི་སྟོང་པ་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་

འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱིས། ནི་བདར་བཏགས་སྟོན། ཇི་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། ཇི་ཆོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་མཚན་
ཙམ་ནི། བུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་དེ་

དང་དེའོ་ཞེས་བཟློད་པའི་ཆོ་སྐྱས་ནི་དངོས་སུ་དོན་སྤྱི་བཟློད་མོད་ཀྱི། བུམ་སོགས་རང་མཚན་རྣམས་ནི་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་བཟློད་བྱར་རང་དབང་དུ་མེད་པས། དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་
འཇུག་པའི་གཞིར་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་

ཅིང་། སྐྱ་དེ་དང་དེའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྗོན་རྣམས་ནི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིས་སྟོན་པའོ། །དེར་གྲུབ་ན་ནི་གཞོད་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྟུས་ལས། མིང་གི་སྣ་རོལ་སྟོ་མེད་ཕྱིར། །མང་།

@32B བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲིས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྐྱ་རྣམས་ནི་དོན་དེ་དང་དེ་ལ་ཐ་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་གི། །དངོས་པོའི་དབང་གིས་

མི་འཇུག་སྟེ། བུམ་སོགས་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དེའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྣ་རོལ་དུ་བུམ་སོགས་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཆོག་པ་དང་། དོན་དུ་མ་ལ་ཡང་མིང་གཅིག་གིས་བརྗོད་ཆོག་

པའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་ན་ནི། མིང་མ་བཏགས་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་དེའོ་སྟུམ་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་དུ་མར་ཐལ་ཞིང་དོན་དུ་མ་ཡང་གཅིག་དུ་གྱུར་ལ། བུམ་སོགས་མེད་པའི་

གཞིར་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་ནས་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ན་བུམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱན་གྱིས་མི་ཐོངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་
མང་ངོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་མ་འོངས་པ་ན་

སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་མོ་བཤད་པ་འདི་ཐོས་ན་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོང་དུ་ཡང་སོང་མོད། གཞི་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་
སོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་དེའི་ལན་

སོང་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐ་སྐད་དུ་སེམས་ཅན་མིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་

@33A ལྟོ། །སེམས་ཅན་མིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་འཛོག་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་
རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་

བཟོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། སྟོན་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྟེ་མ་འཕེལ་ཞེས་ངོ་ས་
པའི་ལན་དུ་དེ་མེད་ཚུལ་ཁྱེས་པ་ན། དེ་

དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཐ་སྟོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བཟོད་དོ། ཤོད་དུ་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོང་བ་ནི་སྟོབ་ལམ་གྱི་

དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟིགས་པའི་རིག་པོར་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་ཀུན་གྱིས་བཤའ་དོ། ཡང་རབ་འབྱོར་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་

པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་མཉམ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། མཉམ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མེད་པ། སྟོག་མེད་པ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མཉམ་པ་
སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་སུ་

གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འང་སངས་
རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་མེད་པ་

@33B སོགས་གསུམ་གྱིས་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བཀག་ཅིང་། དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འགག་པའི་སྒོ་ནས་མཐའ་གཉིས་བསལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་
ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་ན་འང་ཐ་སྐད་དུ་སེམས་ཅན་

གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོད་ཀྱི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་བསྐྱུས་
ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་ཀྱང་། གང་ཟག་

གང་གིས་གཞུང་འདི་ཡོངས་རྫོགས་ལྟ་ཅི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས། ཐ་ན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་དང་། དེའི་དོན་ལེགས་པར་བརྩུང་ནས་
གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན། སྤྲ་མ་

སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་དེས་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཆ་བརྒྱར་བགོས་པའི་གཅིག་གི་ཆར་ཡང་ཉི་བར་མི་འགོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་མི་བཟོད་དོན་ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིན་
པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ཐོས་

བསམ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་ཉོགས་པའི་སྤྱིན་འབྲས་ཆེ་ཡང་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱས་
ན་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ལ་དགོངས་སམ་སྒྲུལ་མོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་བདེན་ཞེན་མིད་ཅེས་
སྟོན་པ་ནི། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@34A ༄༄༅། །པས་རྗེས་ཐོབ་ནའང་འདི་སྒྲུལ་དུ་ངས་གདུལ་བུའི་སེམས་ཅན་ནམས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་དོན་དམ་པར་བགོལ་བར་བུའོ་ཞེས་བྱགས་ལ་དགོངས་པ་ཡོད་དམ་
སྒྲུལ་ན། རབ་འབྱོར་བྱོད་དེ་ལྟར་མི་

བལྟའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་བཀོལ་ཏེ་ཐར་བར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཞིག་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་སྒོག་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་ཞིན་པ་

སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མངོན་ཞིན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐ་སྐད་དུ་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་བཀོལ་བ་ཡོད་
ཀྱང་། དོན་དམ་པར་བཅིངས་པ་དེ་

ལས་བཀོལ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་བསྐྱུར་དུ་མེད་པས་བཀོལ་དུ་ཡང་མི་རུང་ཞིང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དེ་སྤངས་ཤིང་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་

བདེན་ཞེན་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ནའང་བདེན་མེད་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱན་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་བརྩུང་ངོ། །འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པའི་སོ་
སྐྱེ་ལ་བྱིས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ་

@34B འཕགས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པས་བྱིས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བར་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་དང་འདྲ་
བས་དེའི་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་འཛིན་པ་མེད་

ཅས་པའི་དོན་ནི་བདག་འཛིན་བྱིས་བརྩུང་བའི་དོན་ལྟར་མེད་ཅས་ལའགྲང་ཀྱང་རུང་བར་སེམས། བྱིས་པ་ཞེས་དམིགས་བསལ་མཛད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་ཤིང་ཤེས་པའི་སོ་སྐྱེ་
རྣམས་ལ་བྱིས་པ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་ཆེད་དོ། །

རབ་འབྱོར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་མིང་གིས་དེ་སྐད་ཅས་བརྗོད་དོ། །སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྤྱད་དོན་ནི། ལས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་

བ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ལ་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟུ་ཞིང་འདོད་པར་བྱ་སྒྲུལ་མམ་
ཞེས་དྲིས། འམ་དང་མམ་གཉིས་ནི་འགྱུར་བྱུང་

ཙམ་ཡིན་ཅིང་དོན་ལ་བྱུང་མེད་དོ། །ལན་དུ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཞུས། གོང་དུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཀྱང་ཚེས་གྱི་སྐྱེ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་མིན་ལ། འདིར་ནི་ཚེས་གྱི་སྐྱེ་སྟོན་
པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུར་དྲིས་སོ། །བཙམ་ལྡན་

འདས་གྱིས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གནང་སྟེ། མཚན་དཔེ་ཡོད་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟུ་བར་མི་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཟུ་བར་བྱེད་ན་ནི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་
རྒྱལ་པོ་ལའང་མཚན་དཔེ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་

@35A ༄། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ན། དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟུ་ཞིང་
འདོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་མི་བཟོའོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆན་སོ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ཙམ་མི་གསལ་ཞིང་མ་རྫོགས་ལ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆན་དཔེ་རྣམས་ནི་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་དང་། ཐུབ་མཆན་ཡུལ་ན་གནས་
པ་དང་། །གསལ་ལ་རྫོགས་

པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ནི་གཟུགས་སྐྱ་བཟུན་ནས་ཆོས་སྐྱ་སྟོན་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ་ནི། གང་དག་ང་ལ་
གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

ཏེ། འདིའི་དོན་དབྱུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་དེ་བྲངས་ནས། དོན་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། ཆོག་དེ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པའི་ཆོས་སུ་བདེན་པར་
འཛིན་པས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་སྤོང་བ་ཡིན་པས། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་མི་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་
སྤར་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་

@35B བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོལ་བྱེད་བསྟན་ཏེ་སྤོང་བས་སྤོང་མིག་ཉམས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོག་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གང་

དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་མཚན་དཔེ་སོགས་མཐོང་ནས་ང་ལ་གཟུགས་སུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་ཞིང་མཐོང་བ་སྟེ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ང་ལ་ངའི་མིང་སོགས་ཐོས་ཤིང་
སྤར་བརྗོད་པའི་སྤོང་ནས་བདེན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེན་

ནས་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལྟ་བུ་ལ་
ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་དེ་དག་

གིས་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ངའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་མཐོང་དོ། །མི་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་རྩ་ལྟ་དགོས་ཤིང་།
འདྲིན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་དོན་

དམ་བདེན་པ་དེ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྒོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་སྒོ་དེས་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

མཚོན་ཏི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་ཡོད་ན་ཚོས་དེའི་ཚོས་ཉིད་མི་མཐོང་བ་ནི་འདྲའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་སྤྱོས་བཅས་གྱི་
 རྣམ་པ་ཤར་བའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་དག་ @36A ༄༄༅། །གི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཚོས་གང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་སྤྱོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་
 དགོས་ཏི། བདེན་གཉིས་སེ་སེའི་མཐོང་རྩལ་གྱི་བྱུང་པར་འདི་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་གནས་སོ།

དེར་མ་ཟད། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུ་མ་རྟོགས་གང་། དོན་སྤྱིའི་རྩ་བ་གྲིས་རྟོགས་པའི་གློ་དེའི་སྤང་ངོར་སྟོས་པ་འཆར་ཡང་དེའི་ངོར་སྟོས་པ་གཙོད་དགོས་
སོ། །དེའི་དོན་བསྟན་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོས་སྤྱིའི་དབང་དུ་

བྱས་ན་མཚན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཆད་ལྟ་འགོག་པ་ནི། རབ་འབྱོར་བྱོད་འདི་སྒྲམ་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་

ཉུགས་པ་ནམས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་གང་ལ་ལ་ཞིག་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ན། ཚོས་དེ་རིགས་པས་ནམ་པར་བཞིག་པའམ། མེད་པར་བྱས་ཏེ་ཆད་པར་བཏགས་པའོ་
སྒྲམ་དུ་སེམས་ཤིང་འཛིན་ན།

དེ་ལྟར་བལྟ་ཞིང་འདོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནམས་གྱིས་ཚོས་གང་ཡང་ནམ་པར་བཞིག་པའམ་ཆད་པར་བཏགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེའི་ཆོ་ཚོས་དེ་བདེན་མེད་
དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་དེ་མེད་པར་

རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་ངེས་དོན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཚོས་དེ་དག་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་དེས་དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་

@36B པའི་སྒོ་དོན་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུང་བའི་བུ་མ་སོགས་མེད་ཀྱང་སྒྱུར་དེ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་གང་ཟག་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་
བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྒྱིན་པ་བྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ལས། བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་

པ་ཐོབ་པའི་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཞེས་པའི་དོན་སྒྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་རབ་
འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཞུང་བར་མི་བགྱི་ལགས་
སམ་ཞེས་ཐ་སྟོད་དུ་བསོད་ནམས་མི་བབྱང་ངམ་སྟུམ་

པའི་དོགས་པ་བྱུང་བ་ལྟར་བཅོས་ནས་ཉུས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐ་སྐད་དུ་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱི། བསོད་ནམས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ལྟ་བའི་ལོག་པར་
མི་གཟུང་སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྐད་དུ་བསོད་

ནམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་གཟུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟག་ལྟ་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་མོད་ཀྱིས་ཞེས་
ཆད་པར་ལྟ་བ་སེལ་ལོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་

@37A ༄། །ལ་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདི་སྒྲུལ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕར་གཞན་དུ་བཞུད་པ་སྟེ་འབྲོ་བའམ། རྩར་བྱོན་ཏམ། ཡར་བཞེངས་སམ། སྒྲན་ལ་
བཞུགས་སམ། གཉིད་དུ་མནལ་བར་

མཇད་དམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདྲི་ན། འདྲི་བ་པོ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངས་རང་ཉིད་འབྱོན་བཞུད་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །རྩུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་
འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དམ་

པར་ཕྱོགས་གར་ཡང་པར་མ་བཞུད། ཕྱོགས་གང་ནས་ཀྱང་ཚུར་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཞེས་པའི་སྤྲ་དོན་ནི། མདོ་

ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས། རབ་ཏུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་

སྟོན་ས་ཡིན་ལ། ཐ་སྐད་དུ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་རྒྱ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། འབྱོན་བཞུད་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་རྟག་ཏུ་དུས་
ཆོས་འཕགས་བསྟན་པའི་སྟོར་

ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱོན་བཞུད་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་རྟག་ཏུ་དུས་ཆོས་འཕགས་ལ་ངོས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། ཇེས་རྟག་ཏུ་དུའི་རྟོག་བརྗོད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྣམས་བཞོད་ན་མང་
དུ་དོགས་པས་མདོར་བསྡུས་ཞིག

@37B བཙུག་ན། སེམ་ཀའི་དུས་སུ་རི་ཐང་མཚམས་སུ་བྱེ་མ་འཕགས་པ་སྐྱ་བོ་སོགས་དང་ཉི་བ་ན་སྒྲིག་རྒྱུ་བསྟོ་ཁྲིགས་ཁྲིགས་འགོ་བ་མཐོང་མོད། སྒྲིག་རྒྱུ་འི་རྒྱ་དེ་དང་པོར་གང་ནས་ཀྱང་
རྩེ་མ་འོངས་ཤིང་། མཐར་ཕྱོགས་གང་དུ་ཡང་དངོས་སུ་འགོ་

བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྲོན་བཞུད་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མ་མཁན་གྱིས་དེའུ་ཤིང་བུ་སོགས་མི་དང་དུད་འགོ་སོགས་གང་ཟག་དུ་སྐྱལ་པ་
དང་། ཡང་མི་ལམ་དུ་སངས་རྒྱས་སམ་སེམས་

ཅན་གྱི་གཞུགས་སྐྱ་ཚོགས་འཆར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ལས་སྐྱ་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་། མཐར་གང་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགོ་བ་མེད་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲོན་བཞུད་སོགས་ཀྱང་

དེ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་། བགྲེས་མོས་ལྷས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྐྱེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། གང་དུ་ཡང་མི་འགོ་ ཞེས་སོགས་ཚོས་
གཞན་ལ་འང་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པའི་མཛུགས་

དུ་དཔེ་དང་སྒྲོར་བ་ནི། ར་བརྟུང་བ་ལས་སྤྱ་འབྱུང་མོད། སྤྱ་དེ་དང་པོར་ར་འི་ཤིང་དང་ལྷགས་པ་དང་བརྟུང་མཁན་གྱི་ལག་པ་དང་དབྱུག་གྱུ་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་ཤིང་མི་འབྱུང་
ལ་མཐར་སྤྱང་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འགོ་མོད། རྒྱུ་

ཆོགས་ན་ཐ་སྤྱད་དུ་སྤྱི་འགག་བྱེད་པར་བཤད་པ་བཞིན་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱ་ར་སྤྱི་རྩལ་རབ་དུ་ཤེས་པ་དེས་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གྲང་གསུངས་སོ། །གཞན་
ལ་ཇི་སྤྱད་དུ། འཇམ་དཔལ་རང་

@38A ༄། །བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དངོས། །གནས་མེད་འགོ་འོང་བུལ་བ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཆོས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་དོན་དམ་པར་
འདི་ན་གནས་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་།

ནམ་མཁའ་ནི་གཞན་དུ་འགོ་འོང་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཡང་འདི་ནས་པར་འགོ་ཞིང་དེ་ནས་རྩུར་འོང་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྤྱི་མཆོན་ཙམ་མོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ལ་སེམས་
ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་གསུམ་

གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དཔེར་ན། རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་ཚོགས་བཞིན་དུ་ཤིན་དུ་རྒྱུང་བའི་གཟུགས་སུ་ཕྱེ་མར་བྱས་ན། ཕྱེ་མར་བྱས་པའི་
ཚོགས་དེ་དག་མང་ངམ་ཞེས་

བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་དེ་མང་ངོ་ཞེས་ཞུས་ཤིང་། གལ་ཏེ་རྩལ་གྱི་ཚོགས་ཤིག་དོན་དམ་པར་མཆིས་པར་གྱུར་ན་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཐ་སྟོད་དུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་ཚོགས་ཞེས་བཀའ་མི་སྟོལ་
ཏེ། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་

དེར་ཡོད་ཅེས་གསུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་ཚོགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཚོགས་སུ་གྱུབ་པ་མ་
མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

མཁྱེན་ནས་གསུངས་པའི་སྟོད་དུ་སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྟོད་དུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་གྱི་ཚོགས་ཞེས་བགྱིའོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུང་བའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་རྒྱུང་བའི་རྩལ་མེད་ལ། དེ་ནི་ཆ་
མེད་དུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་པས་

@38B གཞོད་པས་ཆ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། ཆ་བཅས་ཀྱང་འདི་ལ་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟེང་འོག་དུ་རྩལ་རྩལ་གིས་བསྐྱར་ནས་གནས་པས་འགྲུབ་ལ། མེད་ན་དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་
བྱེད་སྟོན་ཚུལ་མཆོན་ཙམ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རྩལ་ཕྱ་རབ་ནས་རགས་པ་བརྩམ་ཚུལ་ནི། རྩལ་ཕྱ་རབ་བདུན་ལ་རྩལ་ཕྱན་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་རྩལ་ཕྱ་མོ་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་ཆུ་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་
ལ་རི་བོང་གི་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་

ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་སྤང་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་ཉི་ཟེར་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་སྟོ་མའི་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་ཤིག་རྩལ་གཅིག། །དེ་བདུན་ལ་སོར་གཅིག། །སོར་ཉིར་
བཞི་ལ་སླུ་གང་། །སླུ་བཞི་ལ་འདོམ་

གང་། འདོམ་ལྷ་བརྒྱལ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག། །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཆད་གཅིག་ཡོད་དེ་གཞན་ཡང་མཆོན་ནོ། །རྩལ་ཕྱ་རབ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ནས་དེ་བསགས་
པའི་རགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཁམས་སུ་བྱུང་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་མིང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་

པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །འདིས་སྟོང་བཅུད་གཉིས་ཀ་མཆོན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཆིས་པར་བྱུང་ན་ནི། དེ་ཉིད་ཆོགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་མ་བསྟོས་པར་

@39A ༄། །རགས་པ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ཅིང་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གཟིགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་

རྟེན་ནམས་ཆོགས་ཤིང་མ་འདུས་པའི་རིལ་པོ་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པར་མ་གཟིགས་པས། འཇིག་རྟེན་ན་རིལ་པོར་རགས་པ་ལིང་ལྟ་བུ་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པར་འཛིན་པ་གང་གསུངས་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་

འཛིན་པར་གྲུབ་པར་མ་མཆིས་སེཞེས་པའི་སྒྲ་མས་གཟུང་བྱ་དང་། འདིས་འཛིན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་བཤད་དོ། །སྤྱི་མ་འདིས་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

ལུས་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྩལ་ཕྱ་མོ་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རགས་པ་རིལ་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་དུ་འཛིན་པ་འགོག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་རགས་

པ་རྣམས་ནི་ཚོགས་ཤིང་འདུས་པའི་རྩུན་པ་ཡིན་པར་ངེས་སྒྲ་ཡང་། རྩལ་ཕྱ་རབ་ནི་རྩུན་པར་རྒྱང་ངེས་དཀའ་བའི་དབང་གིས་དེ་ཆ་མེད་དང་རྟག་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་བྱུང་
ངོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

རབ་འབྱོར་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ། གཟུང་བྱའི་ཚས་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གྲིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་དོན་དམ་པར་བརྟེན་དུ་ཡོད་པར་

@39B ཞེན་ནས་བཟུང་ངོ། །འདི་དག་གིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོབས་གཉིས་ཀ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚོད་བྱེད་སྒྲ་རྣམས་ནི་རང་
ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་ཅིང་། འདོད་པའི་

དབང་དང་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པར་སྒྲུང་ངོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སྟོབས་དང་གང་

ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་རང་རང་ལྷགས་ལ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ལེགས་པར་སྒྲ་བས་སྒྲ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྲིས་པ་ན། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་མ་ལགས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་
སྐད་དུ་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སོགས་རྣམ་པར་བཤེག་པ་དང་། ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དང་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སྐད་དུ་

སྟེ། དེས་ན་ཐ་སྐད་དུ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ནས་འཇུག་སྟུང་པར་བཞེད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཉུགས་པས། ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པ་དང་བལྟ་བ་དང་མོས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ། ལྟ་བ་ནི་བསམ་པའི་ཤེས་རབ། མོས་པ་ནི་བསྐྱེམས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་
པའོ། །ཅི་ནས་གྲང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་

@40A ༄། །ཞེས་པ་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་བྱུང་སྟུང་པའི་འདུ་ཤེས་བདེན་འཛིན་མི་སྤྱེ་ཞིང་། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་མི་གནས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རབ་
འབྱོར་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་

ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་འདུ་ཤེས་པ་ཉིད་གྲང་དོན་དམ་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་
དང་། དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན་གཉིས་གྱི་ཕྱིར་

དང་སྒྲུབ་དུ་ནི་གཏན་ཚིགས་སམ། རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཞིང་སྒྲུབ་དོད་ཨ་ཐ་ཞེས་པར་འབྲ་ཡང་། སྒྲ་མ་ནི་སྟོན་པའི་གསུངས་ཏེ་ཞེས་མེད་ལ། སྤྱི་མ་རབ་འབྱོར་གྱི་གསུང་ནི་ཞེས་པ་བསྒྱུར་
བའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མེད་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་ནས་

བདེན་འཛིན་ནན་ཏན་དུ་མཛད་ནས་བཀག་གོ། །འགོག་ཚུལ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཚེར་མ་འདོན་པ་ལྟར་
མིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། ཡུལ་ལ་

བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སྟུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བ་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདེན་འཛིན་

མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་། བདེན་འཛིན་སྟོང་བ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་ཞིང་འདི་རྟོགས་ནས་བསྐྱེམས་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པར་

@40B འགྱུར་སྒྲམ་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྨྱད་པ་ལས། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་རྒྱལ་སྟག་ཏུ་འཁོར། །བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་གཉིས་ཡང་དག་མིན་སྟོང་
སྟེ། །བྱིས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཁའ་ལ་མདུད་པ་པོར། །དཔེར་

ན་དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། །དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱིས་པ་བདག་དང་བདག་གིར་ཁས་ལེན་པ། །བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་
དག་མིན་ཏོག་སྟེ་ཞིང་འཇིག །ཇི་ལྟར་འཇིན་པ་དེ་ལྟར་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བསྟན། །བདག་དང་བདག་གིར་མི་དམིགས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་ལས་བྱུང་
བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། །སྐྱོན་རྣམས་

ཆོགས་ནས་སྨྱག་བསྐལ་འབྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །མ་རིག་འབྲུལ་འཁོར་དེ་ནི་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཡེ་ཤེས་རྩལ་སྒོ་ཐབས་དང་རྩ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་ལྟ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
པ་མཆོག་པར་གྱུར། །སྐྱོན་རྣམས་ཆོགས་ནས་

ཡེ་ཤེས་འབྱུང་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྤྱོད་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །མདོར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
སྐྱེ་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་འཁོར་

བལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག། །སོ་སོར་དེར་བརྟག་གང་ཞིག་སྒྲེམ་བྱེད་པ། །ཐར་པ་མུ་ངན་འདས་

ཐོབ་འབྲས་བྱའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་

@41A ལྷོ་ཁྱེད་མི་འགྲུང་། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཁྱེད་མང་ལ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། ཁྱེད་ལྟར་གཤམ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཕན་ཡོན་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།
རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་འཛིན་ཏེ་གྲི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གསེར་དུ་ལ་སྟུ་ཏིག་སོགས་མིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྲིས་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་བྱིན་པ་བས་གྲང་། རིགས་གྲི་བྱུང་མ།
རིགས་གྲི་བྱུ་མོ་གང་གིས་གཞུང་ཤེས་རབ་གྲི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་རྫོགས་པར་ལྷ་ཞིག །ཐ་ན་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ཚིག་རྒྱུ་པ་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་ནས་སྟོ་ལ་འཛིན་ཏམ། སྒྲིགས་བམ་སྟོག་གམ། སྒྲིགས་བམ་ཡོངས་རྫོགས་
ལག་ཏུ་འཆང་ངམ། དེའི་ཚིག་དོན་

ནམས་ཀྱན་རྒྱལ་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་དམ། རང་གིས་ཚིག་དོན་ཤེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་
གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཏེ་དོན་ལ་

ཕན་ཡོན་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །བསོད་ནམས་ཞེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ག་མཚོན་ཞིང་། སྟོན་པ་རྒྱལ་བྱིས་པ་བཟོད་པ་གསུམ་
ལས་ནི་གཙོ་བོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

གསོག་ལ། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་ཅིང་། བཙོན་འབྱུངས་ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱེད་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་གཙོ་ཆེའོ། །

@41B འོན་གཞུང་འདིར་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ཅམ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕན་ཡོན་ལ་བསོད་ནམས་

ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་པའོ། །གཞུང་འདི་སྟོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅི་ན། དེ་ཡང་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་པ་དང་གོ་བ་རྣམས་ནི་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་འཛོག་ཅིང་། དོན་དམ་
པར་བརྗོད་བྱ་རྗེད་བྱེད་སོགས་མེད་པས་དོན་ཇི་

ལྟར་ཡང་དག་པར་རམ་དོན་དམ་པར་རམ་རབ་ཏུ་མི་སྟོན་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་ཚོག་དང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་དེས་ན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་

ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་རང་ཡུལ་ལ་བརྟུན་དང་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུག་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་
དགོས་ཏེ་གོང་དུ་མཚན་ཅམ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་།

འདིར་ཡང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་གཅིག་ལ་འང་མིང་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་བཟོད་ཚོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་བོད་སོག་པོ་
སོགས་གྱིས་རང་རང་གི་ཡུལ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་མིང་གིས་

བཟོད་པ་བཞིན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བྱམས་པས་ཉུས་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མིང་སྒྲོ་བྱར་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་པས་མིང་འཇུག་པ་ནི་བདེའི་དབང་ཡིན་གྱི།
དངོས་པོའི་དབང་གིས་མིན་ནོ། །དེས་ན་

@42A ལྟོ། །མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གོ་བ་ཡང་བདེ་སྒྱུར་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བདེ་མ་སྒྱུར་ན་དོན་གོ་མི་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་བདེ་མི་ཤེས་པ་ལ་མིང་དེ་དང་དེ་
བཟོད་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་།

དོན་དེ་དང་དེ་མི་གོ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་གོ་བ་ནི་བདེའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བདེ་མེད་ན་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་གོ་བར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱེད་

བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔུང་མི་བཟོད་ཅིང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བས་དེའི་ངོར་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཟོད་མི་རྒྱས་པ་ནི་སྒྲིབ་མ་ལས་ཀྱང་བླ་བ་སྟེ།

སྒྲིབ་སམ་བཟོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་མི་རྟག་པར་བསྟན་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེད་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་སོགས་ལ་མཆོན་ན། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྐར་མ་རྣམས་ནི་མཆོན་མོར་སྒྲིབ་ཞིང་། ཉིན་མོར་མི་སྒྲིབ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་མ་རིག་པའི་སྟུན་པ་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་།

གི། །བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིབ་བས་སྐར་མ་བཞིན་དུ་བསྟོའོ། །རྟལ་སོགས་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་བསྐྱིབས་པའི་ཆོ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲིབ་བར་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་མ་རིག་

@42B པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སློ་མིག་བསྐྱེདས་པའི་ངོར་འདུས་བྱས་ནམས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་སྒྲུང་ངོ། །མར་མེ་ནི་སྡོ་འབྲུལ་བཏེན་ནས་སྐྱར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་
རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བཏེན་ནས་སྐྱར་དུ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་དོ། །

སྐྱུ་མ་ནི་དོན་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་སློ་འབྲུལ་བའི་ངོར་བདེན་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཟིལ་མ་ནི་སྐྱར་དུ་འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་
སྐྱར་དུ་འཇིག་གོ། །ཁུ་བྱར་ནི་ཁུ་འབྲུགས་པ་སོགས་

ལས་སློ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རྒྱེན་ཆོགས་ན་སློ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་གོ། །མི་ལམ་ནི་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲུང་ཡིན་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་
ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པའི་ངོར་བདེན་སྒྲུང་

དུ་འཆར་ངོ། །སློག་ནི་སྐྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི་རྒྱེན་ཆོགས་ན་སྐྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་གོ། །སྤྱིན་ནི་གྲུ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མཁའ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་
འཇིག་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ནམས་ནི། བྱན་

མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དཔེ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་
ཐུན་མོང་དུ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་སྟེ། མདོ་

ལས་ནི། གཞུགས་ནི་དབུ་བ་བཅོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཅུ་ཡི་ཅུ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཅུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་
གྲིས་བཀའ་སྦྱུལ་དོ། །ཞེས་

@43A གྲུ་། །བཤད་ཙམ་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུ་བ་གསུང་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ཀླ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ནི་ཕྱི་མ་གསུམ་དུས་གསུམ་དང་སྒྱུར་ནས་སྒྲུ་མ་ལས་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་
ལོ། །མདོར་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟའོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་གཞུང་དོ། ། ༥ །གསུམ་པ་
མཇུག་གི་རིམ་པ་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། དེ་ལ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་སློང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། དགེ་སློང་ཕ་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་།

དགེ་བསྟེན་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་མའི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡི་རང་ཞིང་དགའ་སྟེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཇི་སྐད་

གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་མཇུག་ཏུ་དོན་གཅོད་པའི་སླིང་པོའི་སྒྲགས་ཞེས་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་འདི་མདོ་རྒྱད་ན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བས། གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་ནས་བཅུག་པར་ངས་སོ། །དེར་མ་ཟད།

སླིང་པོ་འདི་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་དོར་གཅོད་ཆར་ཁྱི་དགུ་སྟོང་བསྐྱག་པ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་པ་ནི་བསྒྲགས་བརྗོད་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྟོན་མི་ཆོག་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུང་རབ་འདི་ལ་སོགས་པ་གཞུང་མང་པོའི་

@43B དགོངས་འགྲེལ་འབད་པས་བྱས་པ་ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྩབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡི། །བཙུང་བ་ཆར་ཡང་མི་

པོད་དོ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆད་ཅིང་མོས་པ་ལས་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། ལྷའི་བྱ་སྒོ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་
བསྟན་གཉིས་སུ་འདུ། །ལེགས་

པར་བཤད་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་པ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤུག་གྱའི་བསྟན་པ་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་
པན་རྩང་ཟད་རེ་ཨོ་ཐོགས་

བསམས་ནས་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ནོ། །སྟོན་པས་ཤེར་ཕྱིན་བྱང་སྟོགས་ནས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དར་བར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་འདུག་པ་བཞིན། བྱང་སྟོགས་འདིར་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་
པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་

དགོངས་པ་ལྟར་ཤེར་སྤྱོད་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་སྒོལ་དུ་ཞུགས་ནས། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཇིའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ལྟ་བུ་རྣམ་གཞག་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་
སྤྱོགས་མང་པོར་དར་ཞིང་།

ཁྱད་པར་དུ་ཙུ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། ཤེར་སྤྱོད་དང་ཟབ་མེའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་སྒོས་ཅི་རྒྱས་སུ་བཀྲལ་བ་འདི་དག་ཀྱང་། རྒྱལ་བས་ལུང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྤྱོགས་སུ་
འགྲོའམ་སྟམ་ནས་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་

@44A ༄། ༄། རྒྱལ་འདི་ལ་འབད་པ་ནི་དོན་མཆིས་པ་ཡིན་ནོ། ༥ །སྒྲས་པ། སྤྱོན་བསགས་ལེགས་སྤྱད་མང་ཐོས་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་ཀྱིས། །ལུང་དང་རིགས་པའི་གཤོག་སྒོ་རབ་བསྐྱོད་
དེ། །ཟབ་དོན་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་པའི་

གཉིས་སྒྲིས་ཁྱོད། །དོན་མིན་འཁྲལ་པའི་གཡང་སར་མ་ལྷུང་ངམ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་འདིར་ཉིས་བཤད་ཆ་མཆིས་ན། །ཐུབ་དབང་ཉིད་དུང་བཤགས་ཤིང་བཟོད་གསོལ་གྱི། །བཙེ་བའི་ཐུགས་
ཀྱིས་ནོངས་པའི་བྱི་སྤྱངས་ནས། །བྱང་རྒྱབ་

བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་གྱིར་ཅིག། །ཆེས་ཟབ་ཟབ་མེད་མེད་དོན་བཀལ་བའི་དགེས། །གཞུང་མང་མང་དུ་ཐོས་པའི་སྒོ་ལྟན་བདག། །སྐྱེ་ཀུན་ཀུན་མཁུན་ལམ་སྐྱབ་ཏིན་ཏིན་ཆོགས། །རབ་
རྒྱུ་གས་རྒྱུ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུར་ཐོབ་

ཤོག། ། །ཆེས་དོར་གཅོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཐར་པར་བགོད་པའི་ལམ་བཟང་ཟབ་དོན་སྒྲུང་བའི་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རྒྱ་གྲུའི་དགེ་སྒོར་གྲགས་པ་བཤད་སྐྱབ་ཅིས་བྱ་བས་རང་ལོ་བཅུ་ཕྲག་བདུན་
པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ཤིང་

བྱི་ལོར་དད་པས་ཅོ་ནེའི་དགོན་ཉིད་དུ་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རྒྱ་ཡི་ལ་ལྷུང་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་པོ། །མར་ལོ།